

РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР
ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА
ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ
7700 гр. Търговище, ул. "Кюстенджа" № 89 А, тел: 0601 / 6 44 64
[http:// http://rc-tg.ucoz.com](http://rc-tg.ucoz.com), e-mail: resursencentar_tg@abv.bg

ДОКЛАД - АНАЛИЗ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР
ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕЦА И
УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ - ТЪРГОВИЩЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2015-2016 ГОДИНА

ТЪРГОВИЩЕ

I. МАТЕРИАЛНА БАЗА

Материално-техническата база на Ресурсен център за ПИОВДУСОП – Търговище включва три бази.

В областния град Ресурсният център разполага с база, включваща дирекция, счетоводство, зала за групов терапия на деца от предучилищна възраст /заседателна зала/ и пет специализирани кабинета: кабинет на психолог и специален педагог, кабинет на логопед и сурдопедагог, кабинет за двигателна активност и кинезитерапия, кабинет за невротерапия и кабинет за мултисензорна стимулация. В двора на центъра е направена и оборудвана детска площадка.

В базата в гр. Попово понастоящем функционират два кабинета с логопедичен кът, невротерапевтичен и психологичен кът, двигателен кът и игрови кът.

В базата в гр. Омуртаг функционират три специализирани кабинета: кабинет на специален педагог с кът за социални умения и аромо-, игро- и куклотерапия, кабинет на логопед с кът за двигателна активност и кабинет на психолога с мултисензорен кът и кът за невротерапия.

Всички помещения са обзаведени с нови мебели и оборудвани с нова и модерна техника, както и с учебни, диагностични и рехабилитационни материали.

Кабинетите разполагат с необходимите учебни и дидактически материали и пособия, с технически помощни средства, уреди и апаратура за сензорна и мултисензорна стимулация, за невротренинг „Биофийдбек“, вестибуларен биофийдбек, за аудио-визуално стимулиране, краниоелектростимулация, FM – системи и др. Притежаваме множество софтуерни продукти като: компютърни програми за преодоляване на заекването, за диагностика на слуха, „Цифренка“, „Буквенка“, „Къщата на игрите“, „Сметалчо и цифрите“, „Геометрични фигури“, „Забавна математика 1 и 2“, „Мултимедийни образователни игри по учебната програма на МОН за 1- 4 клас“, „Р.Е.С.С – приложения“, календарна система и други. Ресурсните учители и специалистите разполагат с преносими компютри. За съществуващите ресурсни кабинети в училищата и детските градини от Центъра са предоставени нагледни и дидактични материали.

В голяма част от училищата и детските градини с голям брой деца и ученици със специални образователни потребности (ДУСОП) на ресурсно подпомагане са обособени и оборудвани ресурсни кабинети, осигурени са и кабинети за работа на логопед и психолог. В някои учебни заведения с малко ДУСОП и/ или ограничена база са осигурени класни стаи или пригодени кътове в занимални или други кабинети. В този случай работата се затруднява, тъй като се налага необходимите материали да се разнасят, да се съхраняват на различни места и да се губи време за организация и търсене на свободна стая .

Осигуреността на кабинети по детските градини и училищата е:

№	Училище /ДГ/, в което са интегрирани	Осигуреност на ресурсни кабинети
1	КЗСУ гр.Търговище	1 кабинет
2	ЦДГ № 2 "8 Март" гр. Търговище	1 кабинет
3	ЦДГ № 3 "Здравец" гр. Търговище	1 кабинет
4	ЦДГ № 5 "Червената шапчица" гр.Търговище	пригодено мазе
5	ЦДГ № 6 "Пролет" гр. Търговище	методичен кабинет
6	ЦДГ № 7 "Снежанка" гр. Търговище	1 кабинет
7	ЦДГ № 8"Слънце" гр. Търговище	пригоден кът
8	ЦДГ № 9 „Приказка” гр. Търговище	1 кабинет
9	ЦДГ № 9 гр. Търговище фил. с. Лиляк	пригодено хранилище
10	ЦДГ № 11 гр. Търговище фил. 10 гр.	1 кабинет
11	ЦДГ № 11 фил."Славейче" 4 гр. гр. Търговище	1 кабинет
12	ЦДГ № 11 , гр. Търговище, филиал кв. «Въбел»	1 кабинет

13	ОДЗ "Пчелица" гр.Търговище	1 кабинет
14	ЦДГ "Първи юни" с. Макариополско	кът в стая
15	ЦДГ "Зорница" с. Дралфа	1 кабинет
16	ЦДГ "Зорница" с. Дралфа фил. с. Голямо Ново	кът в стая
17	ЦДГ с. Търновца	кът в стая
18	ЦДГ с. Руец	кът в стая
19	I ОУ гр. Търговище	1 кабинет
20	II ОУ гр. Търговище	2 кабинет
21	IV ОУ гр. Търговище	2 кабинета
22	II СОУ гр. Търговище	1 кабинет
23	ОУ с. Лиляк	1 кабинет
24	ОУ с. Руец	1 кабинет
25	ОУ с. Подгорица	1 кабинет
26	ОУ с. Надарево	1 кабинет
27	ОУ с.Макариополско	1 кабинет
28	ОУ с. Голямо Ново	2 кабинета
29	ОУ с. Дралфа	1 кабинет
30	ЦДГ № 1 Люляче	кът в учителската стая
31	ЦДГ № 1 Люляче, филиал с.Зараево	кът в учителската стая
32	ЦДГ № 2 Пролет гр. Попово	1 кабинет
33	ЦДГ № 3 „Лястовичка” гр.Попово	1 кабинет
34	ЦДГ № 4 „Славейче” гр.Попово	кът в занималня
35	ЦДГ № 4 „Славейче” гр.Попово филиал с. Ковачевец	-
36	ЦДГ № 4 „Славейче” гр.Попово филиал с. Водица	кът в занималня
37	ОДЗ № 5" Слънце" гр.Попово	1 кабинет
38	ЦДГ № 6 „Здравец” гр.Попово	кът в занималня
39	ОУ "Н. Й. Вапцаров" гр. Попово	1 кабинет
40	ОУ"Л.Каравелов" гр.Попово	2 кабинета
41	ОУ с. Водица	кът в занималня
42	ОУ с. Ломци	1 кабинет
43	ОУ с.Садина	1 кабинет
44	ОУ с. Славяново общ. Попово	кът в занималня
45	ОУ с.Светлен	кът в компютърния кабинет
46	ОУ с.Зараево	кът в занималня
47	СОУ гр. Опака	1 кабинет и кът в учебна стая
48	ОУ с. Крепча	1 кабинет
49	ОУ с. Голямо градище	1 кабинет
50	Детска ясла гр. Омуртаг	занималня
51	ЦДГ №1 гр. Омуртаг	1 кабинет
52	ЦДГ №2 гр. Омуртаг	кът в занималня
53	ЦДГ № 3 гр. Омуртаг	кът в занималня
54	ЦДГ с. Врани кон ф. Веренци, общ. Омуртаг	кът в занималня
55	I НУ гр. Омуртаг	1 кабинет
56	II НУ гр. Омуртаг	1 кабинет
57	Прогимназия гр. Омуртаг	1 кабинет
58	ОУ с. Камбурово	1 кабинет
59	ОУ с. Беломорци	1 кабинет
60	ОУ с. Обител	1 кабинет
61	ОУ с. Зелена морава	1 кабинет
62	ЦДГ гр. Антоново	Пригоден кът в кабинет

63	НУ с. Изворово	кът в занималня
64	СОУ гр. Антоново	1 кабинет

II. КАДРОВА ОСИГУРЕНОСТ

За пълноценното функциониране на Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности - Търговище са назначени директор, пом.-директор, тридесет и шест ресурсни учители, слухово-речеви рехабилитатор, четирима логопеди, петима психолози, главен счетоводител, завеждащ административно-техническа служба и на половин щат рехабилитатор. Разпределението на педагозите за областта е следното:

- За цялата област: директор, пом.-директор, слухово-речеви рехабилитатор, четирима логопеди, петима психолози
- За община Търговище: осемнадесет ресурсни учители
- За община Попово и община Опака: дванадесет ресурсни учители
- За община Омуртаг: пет ресурсни учители
- За община Антоново: един ресурсен учител

Разпределението на групите на специалистите по училища и детски градини е следното:

Групи и специалисти	Училище /ДГ/, в което работи
I група Пламен Петков	ЦДГ с. Дралфа ф. Голямо Ново
	ОУ Г. Ново
	II СОУ гр. Търговище
	ЦДГ с. Руец, фил. Кралево
	ЦДГ № 6 гр. Търговище
	ЦДГ №7 гр.Търговище
	ЦДГ с. Търновца филиал с. Вардун
II група Мария Димитрова	ЦДГ №11 ф. Въбел гр. Търговище
	II СОУ гр. Търговище
III група Ивелина Георгиева	ЦДГ №8 гр. Търговище
	I ОУ гр. Търговище
IV група Велина Стойкова	ЦДГ №2 гр.Търговище
	ЦДГ № 11 ф. Въбел
	II СОУ гр. Търговище
V груп Богомила Харалампиева	ЦДГ №5 гр.Търговище
	ЦДГ №11 фил.10 гр.Търговище

	КЗСУ гр. Търговище
VI група Петранка Георгиева	ЦДГ № 3 гр. Търговище
	ЦДГ № 7 гр. Търговище
	ОДЗ "Пчелица" гр.Търговище
	ЦДГ №9 гр.Търговище
	ОДЗ "Пчелица" гр.Търговище
VII група Лилия Борисова	ЦДГ №2 гр.Търговище
	ЦДГ №11 филиал "Славейче" гр.Търговище
	ЦДГ "Мир" с. Търновца
	ЦДГ с. Руец, фил. Дългач
VIII гр. Росица Кралева	I ОУ гр. Търговище
	ОУ с. Руец
	ЦДГ с. Руец фил. Баячево
IX група Десислава Стоичкова	I ОУ гр. Търговище
	Прогимназия гр. Омуртаг
	ОУ с. Голямо Ново
X група Бисер Борисов	I ОУ гр. Търговище
	ОУ с. Беломорци
XI група Йорданка Донева	II ОУ гр. Търговище
	ОУ с. Макариополско
	ЦДГ с. Макариополско
XII група Илко Миладинов	II ОУ гр. Търговище
	ЦДГ №9 гр.Т-ще фил. с. Лиляк
	ОУ с. Лиляк
XIII група Станислава Миладинова	II ОУ гр. Търговище
	ОУ с. Голямо Ново
XIV група Ася Борисова	II ОУ гр. Търговище

	ОУ с. Лиляк
XV група Валя Дамянова	IV ОУ гр. Търговище
	ЦДГ с. Макариополско
	ОУ с. Макариополско
XVI група Росица Евлогиева	IV ОУ гр. Търговище
	ЦДГ с. Макариополско
	ОУ с.Макариополско
XVII група Росица Христова	IV ОУ гр. Търговище
	ЦДГ с. Дралфа
	ОУ с. Дралфа
XVIII група Райна Борисова	IV ОУ гр. Търговище
	ЦДГ с. Дралфа
	ОУ с. Дралфа
XIX група Димитър Панайотов	ОУ с. Подгорица
	Прогимназия гр. Омуртаг
XX гр. Татяна Антонова	II СОУ гр. Търговище
	ЦДГ №11 филиал "Славейче" гр.Търговище
XXI група Петранка Христова	II СОУ гр. Търговище
	ОУ с. Надарево
XXII група Мирослав Симеонов	II СОУ гр. Търговище
	ОУ с. Руец
	ЦДГ с. Руец фил. Баячево
XXIII група Десислава Веселинова	ЦДГ № 4 фил. с. Ковачевец
	ЦДГ №6 „Здравец” гр. Попово
	СОУ гр. Опака
XXIV група Севдалина Иванова	ОУ " Л. Каравелов" гр. Попово
	ОУ-с.Светлен

XXV група Галя Атанасова	ЦДГ"Люляче" №1 гр. Попово
	ОУ с. Светлен
	ОУ с. Славяново
XXVI гр. Росица Михайлова	ЦДГ № 9 гр.Търговище
	IV ОУ гр. Търговище
	II НУ гр. Омуртаг
	I НУ гр. Омуртаг
XXVII група Веселка Манчева	ОУ "Н. Й. Вапцаров" гр. Попово
	ЦДГ № 1 Люляче, филиал с.Зараево
	ОУ "Христо Ботев" с. Садинна
XXVIII група Стефка Василева	ОУ "Н. Й. Вапцаров" гр. Попово
	ОУ с. Голямо Ново
XXIX група Даринка Спасова	ОУ „Н. Й. Вапцаров” гр. Попово
	ОУ с. Славяново общ. Попово
	ОУ с.Ломци
XXX група Нина Попвеличкова	ОУ "Н.Вапцаров" гр. Попово
	ЦДГ №2 гр. Попово
	ЦДГ №3- гр. Попово
	ОУ с.Крепча
	ОУ с. Зараево
XXXI група Христина Радославова	ОУ"Л.Каравелов" гр.Попово
	ЦДГ № 4 фил. с. Водица
	ОУ с. Водица
XXXII група Димитрина Иванова	ОУ-с.Светлен
XXXIII група Стефко Люцов	ЦДГ ОДЗ №5- гр. Попово
	ОУ с. Голямо градище
XXXIV група Айтен Мехмедова	ОУ с. Голямо градище

	СОУ гр. Опака
XXXV група Таня Димитрова	ЦДГ гр. Антоново
	НУ с. Изворово
	СОУ гр. Антоново
XXXVI гр. Виолета Тодорова	ЦДГ № 2 гр Омуртаг
	ЦДГ № 3 гр Омуртаг
	I НУ гр. Омуртаг
XXXVII група Севдалина Данова	I НУ гр. Омуртаг
	ОУ с. Камбурово
XXXVIII група Божидарка Соколова	ЦДГ № 1 гр Омуртаг
	I НУ гр. Омуртаг
	ОУ с. Зелена морава обл. Търговище
XXXIX група София Димитрова	II НУ гр. Омуртаг
	ОУ с. Камбурово, обл. Търговище
XXXX група Маруся Казакова	Прогимназия гр. Омуртаг
	ОУ с. Беломорци
	ДЯ гр. Омуртаг
XXXXII група Татяна Йорданова	ЦДГ с. Врани кон, филиал с. Веренци
	I НУ гр. Омуртаг
	ОУ с. Обител
	ОУ с. Зелена морава
XXXXIII гр. Грета Тошева	ЦДГ №3 гр.Търговище
	II ОУ гр. Търговище
XXXXIV гр. Станимир Стефанов	ОУ с. Голямо градище
	ОУ с. Голямо Ново

В Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – Търговище има един специалист, неотговарящ на изискванията, на когото предстои да се дипломира в средата на месец юли.

III. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ В РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

1. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА РЕСУРСНИТЕ УЧИТЕЛИ

1.1. Образователно-възпитателен и рехабилитационен процес

За постигане на качествено ресурсно подпомагане допринася правилното планиране на дейността – изготвянето на часови графици, определянето на формата за подпомагане, на конкретни цели и задачи и на областите, в които да се извършва специализираната подкрепа.

За осъществяването на успешно включване на децата и учениците със специални образователни потребности в общообразователна среда е необходимо прилагането на ефективни форми, методи и средства, насочени към усъвършенстване и издигане качеството, достъпността и полезността на ресурсното подпомагане. За създаването на оптимални условия за реализация и постигане на добри резултати е важно и активното приобщаване на родителите, учителите и училището към действено сътрудничество.

Все повече ресурсни учители въвеждат в работата си арт-терапия, игротерапия и музикотерапия, работа по програма „Монтесори”, методика „Ремелка”, електронни учебници.

В оборудваната зала за групова терапия на деца от предучилищна възраст, кабинета за двигателна активност и кинезитерапия и кабинета за мултисензорна стимулация специалистите от Центъра работеха за преодоляване на сензорно-интегративната дисфункция. Чрез терапия удовлетворяват сензорния вход и преживяванията, от които децата със СИД се нуждаят, за да растат и учат. Този вид терапия включва планирана и проектирана занимателна програма, която е изготвена и развита, за да посрещне нуждите на детската нервна система. Сензорната програма стимулира „близките” усещания (тактилни, вестибуларни и проприоцептивни) чрез комбинация от внимателно организирани и релаксиращи техники. Сензорно-интегративният подход се ръководи от един важен аспект- мотивацията на детето за избора на дейности. Децата стават по-зрели и успешни при организирането на сензорната информация, ако им позволим да бъдат активно въввлечени в заниманията на базата на умело подбрани сензорни преживявания.

За част от децата и учениците беше организирана лятна работа. След приключването и специалистите от центъра /ресурсни учители, психолози и логопеди/ изработиха „Домашна програма”, която предоставиха на родителите. Целта и е да се избегне лятното изоставане, да се стимулират познавателните умения, да се доразвие речта и говора, да се осъществяват дейности, които да мотивират децата и, не на последно място, съвети към родителите.

Всички ресурсни учители осъществяват дейността си по утвърдени графици, които се актуализират при възникнала необходимост и след настъпила промяна в списъчния състав на групата. През изминалата учебна година в графичите на ресурсните учители присъстваше много групова работа. Приоритет на специалистите от Центъра е ранното обхващане на деца със специални образователни потребности и подготовката им за включване в общообразователна среда. В сградата на Ресурсния център бяха сформирани групи от деца със специални образователни потребности, с които работеха ресурсен учител, ерготерапевт, невротерапевт, логопед, психолог, слухово-речеви рехабилитатор и рехабилитатор. Бяха предвидени часове за общо моторно развитие, изобразителна дейност, самообслужване, музика, комуникативни, когнитивни и социални умения и други. Специалистите от центъра отчитат и отговарят на разнообразните потребности на децата и учениците със СОП, на различията в начина, по който те учат, и темповете, с които го правят. Използват методи на индивидуално и групово обучение, адаптират учебно съдържание, изработват обучителни инструменти и материали.

За успешна интеграция в групата, класа и обществото ресурсните учители съвместно с екипите създават условия за максимално развитие на способностите на децата и учениците.

В индивидуалните образователни програми се залагат цели и задачи, насочени към успешното включване чрез: мотивация за самостоятелна дейност, изграждане на умения за самообслужване, развитие на когнитивните процеси, развитие на общата и фината моторика, приучване към изпълнение на инструкции, спазване на правила и дневен режим, натрупване на социален опит и игрова култура.

Поставените в индивидуалната образователна програма цели и задачи в голяма степен са постигнати в края на учебната година. Всяка промяна, отнасяща се до равнището на усвоените знания, умения и компетенции, когнитивно развитие и психични процеси на учениците, се отразява в оценъчната скала на индивидуалната образователна програма и в приложенията към нея.

Учебният материал се поднася по достъпен за учениците начин, свързан с интересите им и с практиката. Чрез повторения, нагледни методи и средства, практически упражнения и мултимедийно презентирание се усвояват набелязаните теми от учебното съдържание. На базата на усвоените знания и умения постепенно се подават нови знания, съобразени с общообразователната програма, с възможностите на детето, психичните и емоционалните му особености. Учителите в общообразователното училище съвместно с ресурсните учители съдействат за активизиране на самостоятелното мислене на учениците и усвояване на по-широк социален опит. Успоредно с това се осъществява непосредствено приложение на знанията и уменията в учебни, житейски и реални практически условия. По този начин се постига адаптация на учебното съдържание, както в зависимост от конкретната ситуация, така и по отношение на индивидуалните особености на всеки ученик. Вниманието на родителите и учителите е изцяло насочено към оптимално развитие на потенциалните и индивидуални възможности на всеки ученик.

Новите знания се прилагат в съответствие с познавателните и възрастовите възможности на учениците. Осъществена е непосредствена връзка с миналия опит и знания. Учебното съдържание е достъпно и в същото време води до разширяване на представите за предметите или явленията. Учебният материал се усвоява върху широка нагледна основа, на базата на много и разнообразни нагледни средства. Усилията на специалистите са насочени и към разработване на дидактични материали за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности, както и материали за популяризиране на интегрираното обучение сред обществеността.

Достигната е относителна самостоятелност при най-малките. Увеличено е времетраенето на заниманията в групата или в класа и е понижена тревожността и агресивните прояви. Наблюдава се развитие в социализирането на децата и учениците със СОП и са подобрени уменията им за общуване. Повишено е нивото на толерантност от останалите ученици

В процеса на работа учениците със СОП са оценявани качествено и количествено без символика, когато са по ДОО, и със символ „*“, когато не достигат до ДОО за съответния клас.

Завършващите четвъртокласници са 59, от които 44 с удостоверение за завършен клас и 15 с удостоверение за завършен начален етап на основно образование. Завършилиите осми клас са 29, от които 23 с удостоверение за завършен клас и 6 със свидетелство за основно образование.

Завършващ XII клас: един ученик с удостоверение за завършен клас.

За поредна учебна година ученици със СОП от IV и VII клас имаха възможност да участват в НВО. За всеки от тях Екипът за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със специални образователни потребности съвместно с родителите взе решение и изготви становища относно участието или неучастието на ученика и нуждата от допълнителната подкрепа. Консултантите бяха сигурени от Екипа на Ресурсния център.

Четвъртокласниците, имащи право да се явят, бяха 59, явилите се - 21 по всички предмети и 1 по

ЧП и по ЧО, а не се явили - 37 по всички предмети и 1 по БЕЛ и по Мат. Седмокласниците имащи право да се явят бяха 37, явили се 5 по всички предмети, 2 по Общ. науки, Чужди езици и Природни науки и 1 само по БЕЛ. Не се явили 28 по всички предмети, 3 по Математика, 2 по БЕЛ и 1 по Общ. науки, Чужди езици и Природни науки. Основните причини за неявяване, които посочват ресурсните учители, е становище на Екипа за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със СОП или отсъствие в дните на оценяването.

Систематизирани резултатите от участието на ученици от IV и VII клас в НВО са следните:

№ по ред	Училище, населено място	Общ брой уч-ци в IV клас със СОП	Общ брой явили се	Общ брой не явили се	Общ брой уч-ци в VII клас със СОП	Общ брой явили се	Общ брой не явили се
1	I ОУ "Христо Ботев" гр. Търговище	5	5	-	-	-	-
2	II ОУ "Н. Й. Вапцаров" гр. Търговище	6	-	6	4	1	3
3	IV ОУ "Иван Вазов" гр. Търговище	4	-	4	2	1-само по БЕЛ	1 по всички предмети 1 по Мат, Общ. науки, Чужди езици и Природни науки
4	II СОУ "Проф. Никола Маринов" гр. Търговище	4	3	1	1	-	1
5	ОУ "Христо Ботев" с. Лиляк	3	-	3	-	-	-
6	ОУ "Хр. Ботев", с. Руец	4	-	4	-	-	-
7	ОУ "Отец Паисий" с. Подгорица	1	-	1	1	-	1
8	ОУ "Паисий Хилендарски" с. Надарево	1	-	1	-	-	-
9	ОУ "Георги С. Раковски" с. Голямо Ново	7	-	7	3	-	3
10	ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" с. Дралфа	1	-	1	1	1	-
11	ОУ "Никола Вапцаров" гр. Попово	2	-	2	3	-	3
12	ОУ "Л. Каравелов" гр. Попово	1	-	1	-	-	-
13	ОУ "Христо Ботев" с. Ломци	2	-	2	1	-	1
14	ОУ "Христо Ботев" с. Садина	-	-	-	1	-	1
15	ОУ "Васил Левски" с. Славяново	-	-	-	1	-	1
16	ОУ "Антон Страшимиров" с. Светлен	2	-	2	-	-	-

17	СОУ „Васил Левски” гр. Опака	1	0	1	1	-	1
18	ОУ „Алеко Константинов” с.Голямо Градище	-	-	-	5	1	4
19	ОУ „ Васил Левски” с. Крепча	-	-	-	2	-	2
20	І НУ “Христо Смирненски“ гр. Омуртаг	4	3 и 1 по ЧП и по ЧО	1по БЕЛ и Мат.- -	-	-	-
21	ІІ НУ „ Васил Левски” гр. Омуртаг	2	1	1	-	-	-
22	Прогимназия ”Акад. Даки Йорданов” гр. Омуртаг	-	-	-	5	-	5
23	ОУ ”Георги Бенковски” с. Беломорци	2	2	-	2	2 по Общ. науки, Чужди езици и Природн и науки	2 по Мат. и БЕЛ
24	ОУ “ Христо Ботев” с. Камбурово	4	4	-	1	1	0
25	ОУ“Христо Ботев“ с. Зелена морава	3	3	-	1	-	1
26	СОУ ”Св. Св. Кирил и Методий” гр. Антоново	-	-	-	2	1	1
	ОБЩО:	59	21 по всички предмети и 1 по ЧП и по ЧО	37 по всички предмет и 1 по БЕЛ и по Мат.	37	5 по всички предме- ти, 2 по Общ. науки, Чужди езици и Природн и науки и 1-само по БЕЛ	28 по всички предме-ти, 3 по Математик а, 2 по БЕЛ и 1 по Общ. науки, Чужди езици и Природни науки

Информация по училища за участие в ДЗИ на учениците със специални образователни потребности .

№ по ре д	Училище, населено място	Общ брой ученици и в XII клас със СОП	Имащи право да се явят на ДЗИ	Общ брой неявили се на ДЗИ	Причини за неявяване
--------------------	----------------------------	---	--	----------------------------------	-------------------------

1	П СОУ ”Проф. Никола Маринов” гр. Търговище	1	-	-	Ученикът завърши с удостоверение
---	---	---	---	---	--

1.2. Съвместни дейности и инициативи с учители от детските градини и училищата:

Съществена роля за повишаване качеството на учебно- възпитателния процес е добрата работа в екип на специалисти от Ресурсния център, учители от масовото училище и детската градина и родителите. За специалистите от РЦПНОВДУСОП- Търговище е ежедневие да обсъждат и съгласуват с общообразователните учители и родителите каква е извършваната работа по подпомагането на децата и учениците и какви са използваните форми, методи, необходимите нагледни средства и материали, адаптиране на учебното съдържание и др.

Социализирането и включването на децата и учениците със специални образователни потребности се осъществява чрез участията им в различни състезания, празници и прояви заедно с техните връстници. Цялата учебна година бе изпълнена от множество и разнообразни съвместни дейности и инициативи:

- В края на месец октомври 2015г. ученици със специални образователни потребности, техните ресурсни и общообразователни учители изработиха различни материали и оформиха кътове в училищата, в ресурсните кабинети и в базите на Центъра по повод 1 ноември - Ден на народните будители.

- На 3 декември 2015 г. Ресурсен център-Търговище организира информационна кампания по повод Международния ден на хората с увреждания. Осъществените дейности имаха за цел подкрепа на интегрираното обучение и в него се включиха деца, ученици с и без специални образователни потребности и техните учители от детските градини и училищата в областта. В Ресурсен център - Търговище този ден протече под мотото “Деца поздравяват деца”. Децата от трета група на ЦДГ№ 11 “Радост” с г-жа Илияна Дечева представиха пред своите приятели от групата в Ресурсния център куклената драматизация “Дядовата ръкавичка”. Проведената обща „Весела въртележка“ обедини децата от Центъра и техните гости. Изработиха и общ плакат. До всяко сърце те поставиха по една детска ръка и с това показаха, че сърцата им туптят еднакво и ръцете им са хванати за поздрав. На търгване гостите разгледаха специализираните кабинети, в които техните приятели получават необходимата подкрепа. Оказа се, че сензорната стая е най-завладяваща за всички.

- В Националната седмица на четенето през декември 2015 г. се включиха деца и ученици с и без специални образователни потребности от училища и детски градини в областта, ресурсни учители, масови учители, общественици.

- През месец декември 2015г всички деца и ученици със специални образователни потребности интегрирани в детски градини и училища в област Търговище се включиха в различни дейности, организирани по повод приближаващите коледни празници. Участваха в коледни тържества, коледни базари, изработваха украса и картички, посещаваха коледни представления, коледни работилнички и др.

- На 25 февруари 2016 г. ученици със специални образователни потребности се включиха в различни дейности и инициативи във връзка с Деня на розовата фланелка.

- В училищата и детските градини от областта всички деца, ученици и техните учители изработваха мартеници, картички, организираха изложби и посрещаха Баба Марта.

- В навечерието на Трети март учениците със специални образователни потребности от ОУ „А. Страшимиров“ с. Светлен изработиха карти на България от това, което ражда плодородната ни земя. Освен, че се забавляваха и направиха красиви карти, децата научиха в кои части на България какви култури се отглеждат.

- По случай Трети март ученици от ОУ “Христо Ботев” с. Макариополско поднесоха венец в памет на героите.

- По случай 8 март - „Празник на мама” децата и учениците със специални образователни потребности взеха активно участие в организирани тържества и изработиха и картички за своите майки.

- На 21 март 2016 г. в цялата област се осъществиха различни дейности, свързани с отбелязване на Международния ден на хората със Синдром на Даун. Плакатите и брошурите, изработени и разпространени от специалистите от Центъра по различни институции, имаха за цел да популяризират този ден и да информират обществото.
- Специалистите от Ресурсен център Търговище съвместно с:
 - Учители и ученици от втори клас на IV ОУ "Иван Вазов" гр. Търговище, изразиха своята любов и съпричастност към едно слънчево дете и тяхна съученичка - Милена.
 - Учители и деца от ОУ „Христо Ботев“ с. Макариополско показаха своята съпричастност, като се включиха в „Предизвикателство в пъзел“.
 - Деца от ЦДГ „Първи юни“ с. Макариополско и техните учители отбелязаха Международния ден на хората със Синдром на Даун.
 - Учениците с и без специални образователни потребности в ОУ „Христо Ботев“ с. Зелена морава изразиха своята детска съпричастност към хората със Синдром на Даун. С желание се включиха в тазгодишната инициатива на РЦПНОВДУСОП гр. Търговище „Цветно предизвикателство- подреди пъзел“.
 - В "Цветни предизвикателства", игри с шарени чорапи и подреждане на пъзел се включиха групите в Ресурсен център- Търговище.
 - Съпричастност, разбиране и подкрепа с хората със Синдром на Даун показаха деца и учители от ЦДГ №11 "Радост" с филиал Въбел.
 - Учениците от I НУ "Христо Смирненски" в гр. Омуртаг отбелязаха Международния ден на хората със Синдром на Даун.
 - Педагозите и децата от ЦДГ №1 гр. Омуртаг отбелязаха Международния ден на хората със Синдром на Даун с рисунки, приложения и шарени чорапи.
- В седмицата преди Великден се проведе „Великденски работилнички“, организирани съвместно от ресурсни учители, детски градини, училища, читалища и Регионалния исторически музей.
- В седмицата на Земята бяха организирани изложби, почистване на училищни дворове, засаждане на дръвчета и цветя. В тези съвместни инициативи се включиха децата и учениците със специални образователни потребности и показаха своята отговорност.
- В традиционния международен куклен фестивал „Вълшебната завеса“, проведен през месец май в Търговище, посетихме три постановки.
- За празника на гр. Търговище 14 май деца със специални образователни потребности от детските градини, подкрепяни от своите ресурсни учители, участваха в Карнавално шествие и в празнична програма с Бате Енчо и Росица Кирилова. Принцеси и принцове, пеперуди, миньони, джуджета, моряци и пирати и много други приказни герои тържествено дефилираха и показаха своите умения на сцената пред сградата на Община Търговище.
- На 19.05.2016 г. деца и ученици със специални образователни потребности се включиха в организирани спортни празници.
- В празничните шествия по повод 24 май се включиха и децата и учениците със специални образователни потребности.
- По повод 1 юни Международният ден на детето деца и ученици със специални образователни потребности имаха възможност да се включат в празнични програми, демонстрации, рисунка на асфалт, спортни и занимателни игри, състезания, конкурси, еко кътове, прожекция на детски филм и др.
- Учениците със специални образователни потребности се включваха в тържествата за откриване и закриване на учебната година, юбилеи на училищата и детските градини, концерти, празници.
- В детските градини са сформирани ателиета, в които се включват деца със и без специални образователни потребности и отбелязват с различни мероприятия празниците Баба Марта, Лазаров ден, Цветница, Великден и др .

1. 3. Реализация на консултативна дейност

В длъжностните характеристики на всички педагози, съгласно чл. 12, т. 5 от Правилника за дейността на РЦПНОВДУСОП, са предвидени срещи и консултации с ученици, родители и учители.

Консултации с учители

- Проведени са 948 консултации с учители.
- Участвахме в организирани срещи с ръководството на всички училищата и детските градини за разясняване на тенденциите при работа с ученици със специални образователни потребности и запознаване с принципите и организацията на интегрираното обучение и възпитание.
- Оказвахме методическа помощ на работещите с интегрирани деца и ученици.
- Участвахме в семинари, работни срещи, дискусии, презентации и др. в детските градини и училищата, където са сформирани екипи.
- Участвахме в работни срещи и дискусии как да се разработва Индивидуална образователна програма и приложенията към нея за всяко дете и всеки ученик.
- Участвахме в работни срещи, на които учителите, преподаващи на ученици със СОП, бяха запознати с документите за системата на народната просвета, в които се регламентира начинът на оценяване по учебните предмети и вариантите за завършване на клас, етап или степен на образование за учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални образователни програми и не са постигнали държавното образователно изискване за учебното съдържание.
- Участвахме в работни срещи с членовете на екипите за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със специални образователни потребности за разясняване на промените в изискванията на МОН за провеждането на НВО за IV и VII клас в частта за учениците със СОП. На тези срещи бяха предоставени примерни:
 - становища, които Екипът трябва да изготви за всеки ученик от IV и VII клас със СОП относно участието му в Национално външно оценяване;
 - примерни протоколи от заседания на екипите;
 - примерни Доклади от председателите на екипите до директора на съответното училище относно участието на учениците от IV и VII клас със СОП в Националното външно оценяване.

Консултации с ученици

Освен ежедневните, нерегламентирани в отделен график консултации с цел по-доброто обгрижване на учениците и удовлетворяване желанията на родителите им, имаме следния регламентиран график за консултации в базите на РЦПНОВДУСОП – Търговище, както следва:

Г Р А Ф И К

за консултации с децата и учениците
със специални образователни потребности и с техните родители
за периода от 15.09.2015г. до 15.06.2016г.

В сградата на РЦПНОВДУСОП - Търговище

7700 гр. Търговище, ул. "Кюстенджа" №89А, тел. 0601/64464

<http://rc-tg.ucoz.com>, e-mail: resursencentar_tg@abv.bg

Христо Тотев Христов - директор на РЦПНОВДУСОП - Търговище	сряда петък	15.00 - 16.00 часа 14.30 - 15.30 часа
Красимира Куцарова Тодорова - пом. директор по уч. дейност в РЦПНОВДУСОП - Търговище	петък	12.30 - 14.30 часа
Мария Станчева Димитрова - логопед в	понеделник	09.15 - 13.15 часа

РЦПНОВДУСОП - Търговище	петък	09.30 - 14.30 часа
Росица Драгамирова Михайлова - психолог в РЦПНОВДУСОП - Търговище	петък	08.30 - 14.30 часа
Ивелина Данчева Георгиева - логопед в РЦПНОВДУСОП - Търговище	понеделник петък	09.30 - 11.30 часа 09.30 - 13.30 часа
Грета Георгиева Тошева - психолог в РЦПНОВДУСОП - Търговище	понеделник четвъртък	09.30 - 11.30 часа 09.30 - 11.30 часа
Пламен Колев Петков - слухово-речеви реабилитатор в РЦПНОВДУСОП - Търговище	понеделник петък	09.30 - 12.30 часа 09.30 - 12.30 часа

**В сградата на РЦПНОВДУСОП - Търговище - база Попово /бившето помощно училище/
гр.Попово, ул."Отец Пайсий" № 5**

Севдалина Пенчева Иванова - специален педагог в РЦПНОВДУСОП - Търговище	петък	12.30 - 14.30 часа
Нели Петкова Недялкова - логопед в РЦПНОВДУСОП - Търговище	вторник	08.30 - 14.30 часа
Ивелина Русева Русева - психолог в РЦПНОВДУСОП - Търговище	петък	08.30 - 14.30 часа

**В сградата на РЦПНОВДУСОП - Търговище - база Омуртаг /бившата сгр. на Инв.
контрол/
гр.Омуртаг, ул."Аспарух" № 2**

Виолета Йорданова Тодорова - логопед в РЦПНОВДУСОП - Търговище	сряда	08.30 - 13.30 часа
Росица Драгамирова Михайлова - психолог в РЦПНОВДУСОП - Търговище	сряда	08.30 - 13.30 часа
Божидарка Йорданова Соколова - специален педагог в РЦПНОВДУСОП - Търговище	петък	13.30 - 15.30 часа

Консултации с родители

Проведените консултации с родители на деца със специални образователни потребности е 927. Интерес към консултациите проявяват най-вече родителите на ДУСОП с по-сериозни проблеми и имат съществен принос за подобряване на резултатите от обучението и развитието на децата им. Сред основните задачи в дейността с родителите е индивидуална работа по проблемите на взаимоотношенията с техните деца. През учебната година на родителите бе оказвана постоянна подкрепа и консултиране относно личностното, интелектуално и поведенческо развитие на децата им; кариерно развитие (социално и включване в общообразователна среда) и взаимоотношенията с училището/детската градина като институция. Много често се налага да се анализират медицинските сведения, които родителите са получили, да им се обясни ясно и точно патологията, последиците от нея и възможностите за ранно педагогическо въздействие. След това заедно с родителите се анализира поведение на детето и се изработва „Програма за работа у дома”. Програмата е етап от комплексна и дългосрочна работа и има за цел да съдейства за придобиването на основни умения, за социална интеграция с връстници и възрастни. Дават се основни насоки и идеи за работа на родителите в семейна среда. По време на консултациите с родители специалистите от Ресурсния център

онагледяват информацията и предлагат повече практически упражнения и съответни адаптирани методи и техники, чрез които самите родители да стимулират развитието на детето. Екип от психолог, логопед и специален педагог стартираха иновативна практика за работа с родители «Домашни посещения». Тя обединява в себе си консултиране, диагностика, съвети за адаптиране на средата у дома, изработване на «Домашна програма» за деца и родители и супервизия.

1. 4. Реализация на координационна дейност

Координиращата дейност е ежедневие за специалистите от РЦПНОВДУСОП-Търговище. Осъществява се на ниво детска градина, училище, семейство, институции извън образователната система. В училищата и детските градини тя е свързана най-вече с координиращата дейност на ресурсните учители в осъществяването на специализираната подкрепа за провеждането на образователно-възпитателния и рехабилитационен процес, дейността на екипите за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности и връзката с и между родителите.

Ресурсните учители осъществяват координиране и със следните институции и организации:

- Дирекция “Социално подпомагане“ и Екипа за извършване на социални оценки
- Отдел “Закрила на детето
- МВР и ДПС към МВР в градовете на обл. Търговище
- МКБППМН – по общини
- Комплекси за социални услуги в обл. Търговище
- КЗСУ - Търговище
- Национална асоциация на ресурсните учители
- Сдружения на родителите на деца с различни видове СОП
- Медии, читалища и др.

Реализираната координационна дейност имаше за цел популяризиране на интегрираното обучение и възпитание в областта, както и изясняване спецификата на интегрираното обучение и организацията на учебния процес. В тази връзка са проведени работни срещи и различни дейности.

На ниво Ресурсен център координацията се осъществява при провеждането на сбирки на методическите обединения, консултации, методическа помощ, на масови прояви с учители, родители, ученици и други организации- работни срещи, дискусии, семинари, практикуми, извънкласни и извънучилищни дейности с деца и ученици и др.

Методическото обединение на ресурсните учители в РЦПНОВДУСОП- Търговище провеждаше сбирки, в които се обсъждат актуалните проблеми от областта на специалната педагогика, иновации, методики и добри практики в интеграционния процес и конкретните проблеми, възникнали в процеса на работа, описани в т. VIII. Организационни, координиращи и методически дейности за въвеждаща и периодична квалификация на педагогическите кадри за работа с деца и ученици със специални образователни потребности

2. Анализ на дейността на педагозите на деца с езиково-говорни нарушения (логопедите)

Учителите на деца с езиково-говорни нарушения са обхванали 89 деца с такива проблеми. Тези специалисти участват активно в работата на Екипите за подпомагане на обучението и възпитанието в училищата и детските градини и в Екипът за комплексно педагогическо оценява.

Учителите на деца с езиково-говорни нарушения са участвали и в изготвянето на логопедични статуси и на деца, които не са на ресурсно подпомагане и са консултирали техните родители.

В началото на учебната година, след проведена логопедична диагностика, бяха сформирани логопедични групи съобразно вида, степента на говорния дефект, възрастовите и индивидуални особености на децата и учениците.

Логопедичната работа се организира, както следва:

- Свален беше логопедичен статус на всяко дете или ученик;
- Изготвена беше логопедична карта за всяко дете от логопедичните групи;
- Изготвиха се тетрадки за обратна връзка с родителите на децата и учениците от логопедичните групи;
- Изготвен беше план-график за работа, съобразен със заетостта на децата и учениците в учебните заведения и утвърден от Директора на РЦПНОВДУСОП–Търговище;
- Изготвен беше график за консултации с родители и учители.

Консултативна дейност.

Консултативната дейност на педагозите на деца с езиково-говорни нарушения (логопедите) беше насочена към:

- Координацията на дейността с класните ръководители, учители, родители и запознаването им със спецификата на говорния дефект при всеки конкретен случай;
- Консултативна работа с родителите;
- Даване на указания за всеки отделен случай съобразно вида и степента на комуникативното нарушение.

Терапевтична и корекционно-възпитателна работа.

През изминалата учебна година дейността на педагозите на деца с езиково-говорни нарушения (логопедите) беше насочена към обхващане на по-голям брой деца и ученици със СОП с цел стимулиране на психомоторното, когнитивното и езиково-говорното развитие. С децата и учениците се организираха индивидуални или групови сесии в ресурсните кабинети по учебните заведения и в оборудваните кабинети в базите на Ресурсния център в гр. Търговище, гр. Попово и гр. Омуртаг.

При работата с децата с нарушен слух, с нарушение на способността за учене, със синдром на хиперактивност/дефицит на вниманието (ХАДВ) и с някои комуникативни нарушения се работеше с FM система за комуникация. Приложението тази технология се проявява в:

- подобряване връзката между детето и терапевта, като това води до повишаване на ефективността от провежданата терапия;
- подобряване на речевите умения – фонация, артикулация, интонация, прозоидика;
- подобряване на слуховото внимание и способностите за развитие на речеви слух, речева памет и словесно-логическа памет;
- подобряват се езиковите умения на децата, повишава се тяхната саморегулация и се подобряват социалните умения, намаляват се проявите на повишена двигателна активност и се подобрява самоконтролът над поведението;
- постига се адекватно съотношение между възбудните и задръжните процеси, което води до по - добра адаптация в терапевтичния процес, целенасоченост и подобряване на учебните резултати;
- прилагането на системата по време на терапията повишава личностната мотивация и активността;
- повишава се степента на независимост и самостоятелност, което намалява бариерите пред включването и участието в комуникацията и повишава достъпа до образование като цяло.

Друг акцент в работата на логопедите беше използването и прилагането на Speech Monitor за преодоляване нарушената плавност на устно изказване.

При деца и ученици с дисграфия и дислексия логопедичната работа бе свързана с:

- развитие на фонематичен слух;
- работа над звукопроизношението;
- звуков анализ и синтез;
- четене на думи с изучавания звук;

- попълване на пропуснат звук;
- съставяне на изречения.

Акцент в работата е и преодоляване на аграматизма.

Процесът на речево формиране при деца и ученици с общо недоразвитие на речта преминава в условията на патологично състояние на ЦНС. Засегнати са редица аспекти на езиковата функция на речта - фонетичната, лексикална и граматичната.

Логопедичната работа при тези случаи беше насочена към:

- развитие на познавателната сфера;
- обогатяване на зрителните и слуховите възприятия;
- преодоляване на недостатъците в сферата на артикулационната моторика;
- развитие на фонематичен слух;
- развитие на общата моторика;
- развитие на фината моторика;
- работа с мозайка, низане, подреждане на кубчета по определена инструкция, цветове и форми;
- изграждане на графични умения и ориентация в рамките на листа.

При деца и ученици с дизартрия и ринолалия се коригира звуковата страна на речта и компонентите на езика и говора, които са пострадали вторично – интонация, мелодика и темп. Работи се за обогатяване на активния речник.

Основни акценти в логопедичната работа са:

- Постановка на звукове и автоматизация в срички, думи, изречения, текст;
- Диференциране на звуковете;
- Дихателни и фонационни упражнения за формиране на правилно речево дишане;
- Двигателна терапия – артикулационна гимнастика (за устни и език) и упражнения за усъвършенстване на фината моторика;
- Езикова терапия – обогатяване на активния и пасивния речник;
- Провокиране на речева активност и комуникация:
 - ✓ формиране и усъвършенстване на уменията за устно изказване;
 - ✓ езикова терапия, свързана с писмения език.

В корекционната си работа логопедите използват и прилагат различни терапии, които са строго индивидуални за всяко дете или ученик. В часовете за индивидуална и групово логопедична работа използват методики и прийоми като: логоритмика, картинкова система за комуникация, Монтесори педагогика, Макатон и др.

През изминалата учебна година дейността на педагозите на деца с езиково-говорни нарушения беше организирана в методическо обединение включващо осем специалисти. Разработени бяха презентации, които бяха представени пред педагозите от РЦ и общообразователни учители. На провежданите сбирки се обсъждаха актуалните проблеми от областта на специалната педагогика, иновации, методики и добри практики в интеграционния процес и конкретни проблеми, възникнали в процеса на работа. Описани са в т. VIII. Организационни, координиращи и методически дейности за въвеждаща и периодична квалификация на педагогическите кадри за работа с деца и ученици със специални образователни потребности.

3. Анализ на дейността на рехабилитаторите на слуха и говора.

Рехабилитаторът на слуха и говора участва в работата на Екипите за подпомагане на обучението и възпитанието в училищата и детските градини, в които са интегрирани слухово затруднени деца и ученици. Участва и в Екип за комплексно педагогическо оценяване на Регионалния инспекторат по образование.

През учебната 2015-2016 година на ресурсно подпомагане по индивидуална образователна програма в РЦ-Търговище се обучават 11 деца и ученици с нарушения на слуха – 9 на територията на община Търговище, 1 в общ. Попово и 1 в общ. Омуртаг.

Едно от децата е в процес на подготовка за включване в общообразователна среда. Седем от децата посещават ДГ / III гр. – 3, ПГ – 4 /, 2 са в основна степен начален етап /I в I кл. и 1 във II кл. / и 2 са в основна степен прогимназиален етап.

Водеща диагноза при едно от децата, посещаващо ДГ, е „Вродена аномалия на нос, вродена цепнатина на устната и небцето”. Съпътстваща е „Surditas”. Две са слухопротезирани с кохлеарна имплантни системи, а седем ползват конвенционални слухови апарати. Останалите три са с диагноза „Surditas”, наследствена обремененост, и поради този факт родителите не считат за необходимо да слухопротезират децата си въпреки положените усилия и разяснения.

Обхванатите деца живеят на територията на:

- гр. Търговище – 4 /2 момичета и 2 момчета/;
- с. Кралево, общ. Търговище – 1 /1 момиче/
- с. Вардун общ. Търговище – 1 /1 момче/
- с. Голямо Ново, общ. Търговище – 3 /3 момчета/;
- гр. Попово – 1 /1 момче/;
- гр. Омуртаг – 1 /1 момче/.

Учители и родители бяха запознати със спецификата на говорния дефицит при децата и учениците с нарушен слух. Работата с родители се провеждаше под формата на срещи-разговори, връзка по телефон, предоставяне на възможност за запознаване с постиженията на децата чрез техни творчески работи, тетрадки за връзка, изяви на организирани тържества и др. Даваха се подробни указания за работа в семейна среда и се предлагаха успешни техники и подходи за развитие уменията на детето или ученика за активна речева изява и участие в комуникативни ситуации.

В началото на учебната година се изготвиха индивидуални образователни програми, съобразени с потенциалните способности и потребности на децата и учениците със слухов дефицит.

Децата и учениците се подпомагаха при постановка, корекция и диференциране на звуковете в БЕ, правилно речево дишане, формиране и развитие устойчива фонация, формиране на реч, правилно произношение на звуковете в различни позиции, реч и предметна дейност, както и по общообразователните предмети и образователни направления за съответната възрастова група.

4. Анализ на дейността на педагозите на деца с нарушено зрение.

В РЦПНОВДУСОП-Търговище няма педагог на деца с нарушено зрение. Причината за това е, че липсват специалисти и децата, с които работим са с по-леки нарушения и специалните педагози се справят с уголемен шрифт, лупи и др.

5. Анализ на дейността на психолозите.

Професионалната дейност на психолозите Татяна Антонова, Грета Тошева, Ивелина Русева, Росица Михайлова и Айтен Мехмедова през учебната 2015/2016г. е свързана с диагностициране и консултиране на децата и учениците със СОП на територията на област Търговище.

Учебната година за екипа психолози започна с диагностика на когнитивните психични процеси и интелектуално равнище на учениците и децата със СОП. След обработка на резултатите бяха отразени в доклад-становищата и индивидуалните образователни програми. Новопостъпилите през годината деца ученици също бяха диагностицирани и им беше изготвена необходимата документация.

Консултативна и терапевтична работа:

Усилията на психолозите са насочени за постигане на по-добри резултати при концентрацията и устойчивостта на вниманието, при обогатяване на възприятията и

представите и за развиване на памет, мислене и въображение. При всяка една от срещите си с децата психолозите отделят време да поговорят и за неща като: лична хигиена и външен вид, училищни задължения и отговорности, приобщаване и адаптиране към групата и класа. Работят за повишаване на емоционалната компетентност, разпознаване, назоваване и контролиране на емоции.

Основни акценти в психологичната работа:

За поредна година се реализира успешната практика за работа в смесени групи с преобладаващо присъствие на деца със СОП. Основната цел е подобряване на социалните умения на децата, уменията за себенаблюдение и себеконтрол. Утвърждава се използването на иновативни невротренингови методи като АВУ (аудиовизуално увличане) и мозъчна стимулация с Биофийтбек.

Екипът психолози работи с по-големите ученици в сферата на тяхната мотивация да посещават училището и учебните занятия. Провежда се и корекционна дейност за изграждане на модел на поведение.

Беше оказана подкрепа на всички ученици, които в рамките на учебната година по една или друга причина са сменили учебното заведение и средата с цел адаптацията в новата среда. Следствие проведената терапевтична дейност от психолозите се наблюдава подобрена мотивация за учебна дейност и подобряване на общуването ученик-ученик, ученик-учител.

Работа с родителите

През учебната 2015-2016 г. работата с родителите беше насочена към:

- Насоки и съвети, които улесняват работата на родителите в семейна среда;
- Периодично предоставяне на работни листи от заниманията, проведени с децата, на техните родители за получаване на обратна връзка;
- Мотивиране на необходимостта от навременна логопедична и психологична помощ в Ресурсния център;
- Мотивиране на родителите техните деца редовно да посещават учебните занимания.
- Домашни посещения, целящи консултиране, диагностика, съвети за адаптиране на средата у дома, изработване на «Домашна програма» за деца и родители и супервизия.

Необходимо е да се засили участието на родителите в дискусии, семинари, лекции и беседи по актуални проблеми, свързани с възможностите за професионалното образование, обучение и професионална реализация на интегрираните ученици.

Консултативна дейност

През учебната 2016-2016 г. консултативната дейност на психолозите беше насочена към:

- Консултации с ученици;
- Консултации с родители;
- Консултации с учители;
- Оказване на помощ при проблемни ситуации, възникнали в междуличностното общуване и общуването в групата, класа и училището.

Методическото обединение на психолозите в РЦПИОВДУСОП- Търговище провеждаше сбирки, на които се обсъждат актуалните проблеми от областта на специалната педагогика, иновации, методики и добри практики в интеграционния процес и конкретните проблеми, възникнали в процеса на работа, описани в т. VIII. Организационни, координиращи и методически дейности за въвеждаща и периодична квалификация на педагогическите кадри за работа с деца и ученици със специални образователни потребности

IV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ – АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

ДУСОП от областта, които се подпомагат от Ресурсен център за ПИОВДУСОП – Търговище, през последните три учебни години:

Обхват на ДУСОП	2013/2014	2014/2015	2015/2016
В началото на уч. година	423	421	441
В края на уч. година	469	467	490

2013-2014 учебна година

Започнахме учебната година с 423 деца и ученици със специални образователни потребности, а я завършихме с 469. ДУСОП бяха разпределени в 43 групи за ресурсно подпомагане. Ресурсно подпомагане се осъществяваше в 32 училища, 21 ДГ и 9 филиала на ДГ, 1 ДМСГД, 2 ДЯ и на деца, на които тепърва предстои да бъдат включени в образователна среда. Разпределението им в област Търговище беше по следния начин:

Община Търговище			Община Попово		
№	Детската градина или училището, в което се обучават	Брой деца и ученици	№	Детската градина или училището, в което се обучават	Брой деца и ученици
1	ЦДГ № 1 гр. Търговище	3	1	ЦДГ № 1 Люляче	1
2	ЦДГ № 2 гр. Търговище	11	2	ЦДГ № 1 Люляче, фил. с.Зараево	4
3	ЦДГ № 3 гр. Търговище	9	3	ЦДГ № 2"Пролет" гр. Попово	2
4	ЦДГ № 5 гр. Търговище	3	4	ЦДГ № 2 "Пролет" фил.с. Кардам	2
5	ЦДГ № 6 гр. Търговище	2	5	ЦДГ №3 „Лястовичка” гр.Попово	3
6	ЦДГ № 7 гр. Търговище	3	6	ЦДГ № 4 филиал с.Ковачевец	1
7	ЦДГ № 8 гр. Търговище	1	7	ОДЗ № 5 гр.Попово	2
8	ЦДГ № 9 гр. Търговище	1	8	ЦДГ „Здравец” 6 гр. Попово	1
9	ЦДГ № 9 филиал с. Лиляк	2	9	ОУ "Н.Вапцаров" гр. Попово	15
10	ЦДГ № 11 фил "Радост" гр. Т-ще	10	10	ОУ"Л.Каравелов" гр.Попово	13
11	ЦДГ № 11 фил."Славейче" гр. Т-ще	5	11	Гимназия "Хр.Ботев"-гр.Попово	1
12	ЦДГ № 11 фил. Въбел	11	12	ОУ с. Светлен	24
13	ОДЗ "Пчелица" гр. Търговище	1	13	ОУ с. Славяново	4
14	ЦДГ с. Макариополско	9	14	ОУ с. Ломци	7
15	ЦДГ с. Макариополско фил. Надарево	1	15	ОУ с. Кардам	2
16	ЦДГ с. Дралфа	2	16	ОУ с. Садина	7
17	ЦДГ с. Дралфа, с.Кръшно	1	17	ОУ с. Зараево	1
18	ЦДГ с. Дралфа, филиал Г. Ново	3			
19	Подготовка за вкл. в ДГ-РЦ	6			
20	ДЯ № 2 гр. Търговище	1			
21	ДМСГД гр. Търговище	3			
22	I ОУ гр. Търговище	15			
23	II ОУ гр. Търговище	24			
24	IV ОУ гр. Търговище	33			
25	II СОУ гр. Търговище	21			
26	ОУ с. Лиляк	4			
27	ОУ с. Макариополско	9			
28	ОУ с. Подгорица	9			
29	ОУ с. Руец	12			
30	ОУ с. Надарево	6			
31	ОУ с. Дралфа	4			
32	ОУ с. Голямо Ново	23			

Община Омуртаг		
№	Детската градина или училището, в което се обучават	Брой деца и ученици
1	ДЯ гр. Омуртаг	4
2	ЦДГ №2 гр. Омуртаг	4
3	ЦДГ №3 гр. Омуртаг	1
4	ЦДГ с. Камбурово,	3
5	I НУ гр. Омуртаг	15
6	II НУ гр. Омуртаг	9
7	Прогимназия гр. Омуртаг	13
8	ОУ с. Беломорци	10
9	ОУ с. Обител	6

Община Опака			10	ОУ с. Камбурово	15
Детската градина или училището, в което се обучават			11	ОУ с. Зелена моравя	5
Брой деца и ученици			12	ОУ с. Врани кон	1
1			Община Антоново		
2			Детската градина или училището, в което се обучават		
3			Брой деца и ученици		
СОУ гр. Опака			1	ЦДГ гр. Антоново	4
ОУ с. Голямо градище			2	СОУ гр. Антоново	11
ОУ с. Крепча					

Обхватът на ДУСОП по етапи на обучение беше следният:

ДМСГД	3	I гр.	18	I кл.	52	V кл.	41	IX кл.	-
Детска ясла	5	II гр.	23	II кл.	57	VI кл.	40	X кл.	1
Подг. за вкл. в обр. среда	6	III гр.	29	III кл.	40	VII кл.	42	XI кл.	5
		ПГ	36	IV кл.	52	VIII кл.	17	XII кл.	2
Общо:	16		106		201		140		8

Обхват на децата и учениците по видове СОП

Увреден слух	Нарушено зрение	Физически увреждания	Умствена изостаналост	Множество увреждания	Специфични обучителни трудности	Езиково-говорни нарушения	Нарушения на социалната адаптация
11	5	11	215	6	122	56	43

Движение на децата и учениците със СОП през 2013-2014 учебна година

Общ брой на децата и учениците в началото на учебната година: 423

Насочени от ЕКПО през учебната година: 74

Придошли от други области: 3

С прекратено през учебната година ресурсно подпомагане: 31, от които 2 преместени в друго училище извън областта, 2 по социални причини напуснали училище и неподлежащи, 5 заминали за чужбина и 22 изведени от ресурсно подпомагане.

Общ брой на децата и учениците в края на учебната година: 469

2014-2015 учебна година

Започнахме 2014-2015 учебна година с 421 деца и ученици със специални образователни потребности, а я завършихме с 467. ДУСОП бяха разпределени в 43 групи за ресурсно подпомагане. Ресурсно подпомагане се осъществяваше в 30 училища, 24 ДГ и 8 филиала на ДГ, 1 ДМСГД, 2 ДЯ и на 13 деца, на които тепърва предстоеше да бъдат включени в образователна среда. Разпределението им в област Търговище бе по следния начин:

Обхват на деца със специални образователни потребности, които не са били включени в детските градини и училищата:

№	Об	От тях по видове СОП
---	----	----------------------

		щ бро й дец а	У И	Увре ден слух	Нару шено зрен ие	Езико во- говорн и наруш ения	Физическ и увреждан ия	Обучит елни труднос ти	Нарушен ия на социална та адаптаци я	Множество увреждания
1	Подг. за вкл. общообр. среда	5		1					1	3
2	ДМСГД гр.Търгови ще	3								3
3	Детска ясла №2 гр. Търговище	1							1	
4	Детска ясла гр. Омуртаг	4				1			1	2

Обхват на деца със специални образователни потребности, които са включени в детските градини на областта:

№	Общообразователни ДГ, в които са интегрирани децата	Об щ бро й дец а	I гр.	II гр.	III гр.	IV гр.	От тях по видове СОП							
							У И	Увр еде н слу х	Нару шено зрен ие	Ези ков о- говорн и нару ше ния	Физи ческ и увре ждан ия	Обуч ител ни труд ност и	Наруш ения на социал ната адапта ция	Мно жест во увре ждан ия
1	ЦДГ № 1" гр. Търговище	2				2	1					1		
2	ЦДГ № 2 гр. Търговище	11		4	4	3		1		7			2	1
3	ЦДГ № 3 гр. Търговище	6	2		2	2		1		3	1		1	
4	ЦДГ № 5 гр.Търговище	5	1	1		3				2	1		2	
5	ЦДГ № 6 гр. Търговище	2	1		1		1	1						
6	ЦДГ № 7 гр. Търговище	2			1	1				1			1	
7	ЦДГ № 8 гр. Търговище	2		2						2				
8	ЦДГ № 9 гр. Търговище	3	2			1	2			1				
9	ЦДГ № 9 гр. Т-ще фил. с. Лиляк	2				2	1			1				

10	ЦДГ № 11 фил. 4 гр. Търговище	3			1	2	1	1					1	
11	ЦДГ № 11 гр. Търговище фил. 10	7		1	2	4	1	1	1	2			2	
12	ЦДГ № 11 гр. Т-ще, фил. кв. «Въбел»	6	1	1	3	1	1			5				
13	ОДЗ гр.Търговище	2			2								2	
14	ЦДГ с. Макариополско	8		2	3	3	1			6			1	
15	ЦДГ с. Дралфа	1				1							1	
16	ЦДГ с. Дралфа фил. с. Г Ново	2		1	1			2						
17	ЦДГ № 1 Люляче	4		2	1	1				3			1	
18	ЦДГ № 1 фил. с.Зараево	3			1	2	2						1	
19	ЦДГ № 2 гр. Попово	2			1	1	1						1	
20	ЦДГ № 3 ” гр.Попово	1		1						1				
21	ЦДГ № 4 гр.Попово	1	1										1	
22	ЦДГ № 4 гр.Попово фил. с. Ковачевец	1			1								1	
23	ЦДГ № 4 ” гр.Попово фил. с. Глогинка	1				1						1		
24	ОДЗ № 5 гр.Попово	9	4	3		2	2			5	1		1	
25	ЦДГ № 6 гр.Попово	1				1	1							
26	ЦДГ гр. Опака	2				2	2							
27	ЦДГ №2 гр. Омуртаг	3			1	2				1	1		1	
28	ЦДГ с. Камбурово, общ. Омуртаг	3				3				1	1		1	
29	ЦДГ с. Веренци, общ. Омуртаг	1				1	1							
30	ЦДГ с. Враних кон, общ. Омуртаг	1			1								1	
31	ЦДГ гр. Антоново	2			1	1	1			1				
32	ЦДГ гр. Антоново фил. с. Изворово	1				1							1	
33	ПГ на I ОУ гр. Търговище	1					1						1	
	Общо:	101	12	18	27	44								

Обхват на учениците със специални образователни потребности, включени в общообразователните училища на областта:

№	Училище , в което са интегрирани	Общ брой учени ци	I кл.	II кл.	III кл.	IV кл.	V кл.	VI кл.	VII кл.	VIII кл.	У И	Ув ре де н	На ру ш ен	Ез ик ов о-	Физ иче ски увр	Обу чит елн и	Нар уше ния на	Мн оже ств о
---	--	----------------------------	-------	--------	---------	--------	-------	--------	---------	----------	--------	---------------------	---------------------	----------------------	--------------------------	------------------------	-------------------------	-----------------------

												сл ух	о зр е н и е	го во р н и на ру ш е н и я	еж д а ни я	тру дно сти	соц иал нат а ада пта ция	увр еж д а ни я
1	I ОУ гр. Търговище	19	5	3	6	1	1	1	1	1	2			1	1	14	2	
2	II ОУ гр. Търговище	28	2	5	6	5	5	4	1		17					9	2	
3	IV ОУ гр. Търговище	29	3	5	4	3	4	3	1	6	19			1		7	1	
4	II СОУ гр. Търговище	21	8	2	4		1	1	1	2	8			3	1	8	1	
5	ОУ с. Лиляк	9	1	3	3	1		1					1			7	1	
6	ОУ с. Руец	13	1		3	3	2		1	3	10	1				1	1	
7	ОУ с. Подгорица	7			2	2	1	1		1	4					3		
8	ОУ с. Надарево	8	1		1	1	1		2	2	3					4	1	
9	ОУ с.Макариопол ско	7	1	1		1	2		1	1	2			1		4		
10	ОУ с. Голямо Ново	23	1	3	7	2	2	3	5		17	1				5		
11	ОУ с. Дралфа	7	1	2	1		1	1	1		3			1		3		
12	ОУ "Н. Й. Вапцаров" гр. Попово	14	1	3	2	2		3	1	2	8		1			3	2	
13	ОУ"Л.Караве лов" гр.Попово	11		6	1		2		1	1	4	1	1			5		
14	Гимназия "Хр.Ботев" гр.Попово	1													1			
15	ОУ с. Ломци	7	1	1	2	1	1	1			3			2		1	1	
16	ОУ с.Садина	4		1		1		1	1		2			1			1	
17	ОУ с. Славяново общ. Попово	5					2	1	1	1	4						1	
18	ОУ с.Светлен	25	4	5	4	5	4		3		9					12	4	
19	ОУ с.Зараево	1		1							1							
20	СОУ гр. Опака	12		3	1	2	1	1	2	2	9					2	1	

21	ОУ с. Крепча	7	1			3		2		1	3				4		
22	ОУ с. Голямо градище	11		4		1		5	1		9				2		
23	I НУ гр. Омуртаг	16	3	6	6	1					1			1	2	10	2
24	II НУ гр. Омуртаг	10	1	4	1	4					3				7		
25	Прогимназия гр. Омуртаг	13					6	5	2		8	1			4		
26	ОУ с. Камбурово	12	1	2	4		3	2			2		1		9		
27	ОУ с. Беломорци	10		2	2		3	2	1		4				6		
28	ОУ с. Обител	6				3	1	2							6		
29	ОУ с. Зелена морава	8		1	2		2	1		2	3				5		
30	СОУ гр. Антоново	9		2		1	1	2	1		4				5	1	
	Общо:	353	36	65	62	43	46	43	28	25							

Обхват на учениците със специални образователни потребности, които се обучавани в гимназиален етап на общообразователните училища на областта:

№	Училище , в което са интегрирани	Брой уч. в гимн. етап	I кл.	X кл.	XI кл.	XII кл.	У И	Увреден слух	Нарушено зрение	Езиково-говорни нарушения	Физически увреждания	Обучителни трудности	Нарушения на социалната адаптация	Множество увреждания
1	II СОУ гр. Търговище	2	1		1		1					1		
2	Гимназия "Хр.Ботев" гр.Попово	1				1					1			
3	СОУ гр. Антоново	2				2	1					1		
	Общо:	5	1	0	1	3								

Обхватът на ДУСОП по етапи на обучение беше следният:

ДМСГД	3	I гр.	12	I кл.	36	V кл.	46	IX кл.	1
Детска ясла	5	II гр.	18	II кл.	65	VI кл.	43	X кл.	-
Подг. за вкл. в обр. среда	5	III гр.	27	III кл.	62	VII кл.	28	XI кл.	1
		II гр.	44	IV кл.	43	VIII кл.	25	XII кл.	3
Общо:	13		101		206		142		5

Обхват на децата и учениците по видове СОП:

Увреден слух	Нарушено зрение	Физически увреждания	Умствена изостаналост	Множество увреждания	Специфични обучителни трудности	Езиково-говорни нарушения	Нарушения на социалната адаптация
12	5	10	181	9	148	54	48

Движение на децата и учениците със СОП през 2014-2015 учебна година.

Общ брой на децата и учениците в началото на учебната година: 421

Насочени от ЕКПО през учебната година: 104

Придошли от други области: 3

С прекратено през учебната година ресурсно подпомагане: 61, от които 9 преместени в друго училище извън областта, 2 по социални причини напуснали училище и неподлежащи, 12 заминали за чужбина и 22 изведени и 16 отказали се от ресурсно подпомагане.

Общ брой на децата и учениците в края на учебната година: 467

2015-2016 учебна година

Започнахме 2015-2016 учебна година с 441 деца и ученици със специални образователни потребности, а я завършваме с 490. ДУСОП са разпределени в 44 групи за ресурсно подпомагане. В настоящия момент ресурсно подпомагане се осъществява в 31 училища, 24 ДГ и 9 филиала на ДГ, 1 КЗСУ, 3 ДЯ и на 9 деца, на които тепърва предстои да бъдат включени в образователна среда. Разпределението им в област Търговище е по следния начин:

Обхват на деца със специални образователни потребности, които не са включени в детските градини и училищата:

№		Общ брой деца	От тях по видове СОП							
			УИ	Увреден слух	Нарушено зрение	Езиково-говорни и нарушения	Физически и увреждания	Обучителни трудности	Нарушения на социалната адаптация	Множество увреждания
1	Подг. за вкл. общообр. среда	9	4			1	2		1	1
2	КЗСУ гр.Търговище	1								1
3	Детска ясла гр. Омуртаг	3				1			2	

Обхват на деца със специални образователни потребности, които са включени в детските градини на областта:

№	Общообразователни	Об	—	≡	≡	≡	≡	От тях по видове СОП
---	-------------------	----	---	---	---	---	---	----------------------

	ДГ, в които са интегрирани децата	щ бро й дец а					У И	Увр еде н слу х	Нару шено зрен ие	Ези ков о- гов орн и нар уше ния	Физи ческ и увре ждан ия	Обуч ител ни труд ност и	Наруш ения на социал ната адапта ция	Мно жест во увре ждан ия
1	ЦДГ № 2 гр. Търговище	11	3	2	3	3	2			6	1		2	
2	ЦДГ № 3 гр. Търговище	8	1	5	1	1				4	2		2	
3	ЦДГ № 5 гр.Търговище	2		1	1					1			1	
4	ЦДГ № 6 гр. Търговище	3		1	1	1	1	1		1				
5	ЦДГ № 7 гр. Търговище	4	2		1	1		1		2			1	
6	ЦДГ № 8 гр. Търговище	2			2					1			1	
7	ЦДГ № 9 гр. Търговище	4	3	1						2			2	
8	ЦДГ № 9 гр. Т-ще фил. с. Лиляк	2			2					2				
9	ЦДГ № 11 фил. 4 гр. Търговище	7	1	3	2	1		1		5			1	
10	ЦДГ № 11 гр. Търговище фил. 10	7	2	1	1	3			1	5			1	
11	ЦДГ № 11 гр. Т-ще, фил. кв. «Въбел»	4			1	3				4				
12	ОДЗ гр.Търговище	1				1				1				
13	ЦДГ с. Макариополско	7		2	3	2				5			2	
14	ЦДГ с. Дралфа	3			1	2				1	1		1	
15	ЦДГ с. Дралфа фил. с. Г Ново	2			1	1		2						
16	ЦДГ с.Търновца фил. с. Черковна	1				1	1							
17	ЦДГ с.Търновца фил. с. Вардун	1			1			1						
18	ЦДГ с. Руец фил. Кралево	1				1		1						
19	ЦДГ с. Руец фил. Баячево	2		1		1				2				

20	ЦДГ с. Руец фил. Дългач	1		1		1								
21	ЦДГ № 1 Люляче	4			2	2			3			1		
22	ЦДГ № 1 фил. с.Зараево	2				2	2							
23	ЦДГ № 2 гр. Попово	1				1						1		
24	ЦДГ № 3 ” гр.Попово	1			1							1		
25	ЦДГ № 4 гр.Попово фил. с. Ковачевец	1				1						1		
26	ЦДГ № 4 ” гр.Попово фил. с. Водица	3		1	1	1	1		2					
27	ОДЗ № 5 гр.Попово	8		5	3		1		4			2	1	
28	ЦДГ № 6 гр.Попово	3		2		1	1					2		
29	ЦДГ №1 гр.Омуртаг	2	2				1		1					
30	ЦДГ №2 гр. Омуртаг	1				1			1					
31	ЦДГ№3 гр. Омуртаг	3		1	2			1	1			1		
32	ЦДГ с. Врани кон фил. с. Веренци	1				1	1							
33	ЦДГ гр. Антоново	1			1				1					
34	ПГ на I ОУ гр. Търговище	1				1						1		
35	ПГ на I НУ гр. Омуртаг	1				1			1					
	Общо:	104	14	27	31	32	12	7	2	55	4	-	23	1

Обхват на учениците със специални образователни потребности, които са включени в общообразователните училища на областта:

№	ПГ в училище , в което са интегрирани	Общ брой деца	ПГ	От тях по видове СОП							
				УИ	Увре ден слу х	Нару шено зр ен ие	Ези ков о- гов орн и нар уше ния	Физи ческ и увре ждан ия	Обуч ител ни труд ност и	Наруш ения на социал ната адапта ция	Мно жест во увре ждан ия
3 4	ПГ на I ОУ гр. Търговище	1	1							1	
3 5	ПГ на I НУ гр. Омуртаг	1	1				1				
	Общо:	2	2				1			1	

№	Училище , в което са интегрирани	Общ брой ученици	I кл.	II кл.	III кл.	IV кл.	V кл.	VI кл.	VII кл.	VIII кл.	УИ	Увреденослух	Нарушено зрение	Езиковогорни нарушения	Физически увреждания	Обучителни трудности	Нарушения на социалната адаптация	Множествено увреждания
1	I ОУ гр. Търговище	24	5	7	4	5	1	1	-	1	-	-	1	6	-	12	5	-
2	II ОУ гр. Търговище	27	-	1	7	6	4	5	4	-	12	-	-	1	-	11	3	-
3	IV ОУ гр. Търговище	29	4	5	5	4	3	5	2	1	15	-	-	2	-	12	-	-
4	II СОУ гр. Търговище	20	6	6	2	4	-	-	1	1	3	1	-	5	1	4	6	-
5	ОУ с. Лиляк	10	2	1	3	3	1	-	-	-	-	-	-	1	-	7	2	-
6	ОУ с. Руец	13	-	-	1	4	3	2	-	3	9	-	-	-	-	3	1	-
7	ОУ с. Подгорица	6	-	-	2	1	1	1	1	-	2	-	-	-	-	4	-	-
8	ОУ с. Надарево	8	-	1	1	1	1	1	-	3	2	-	-	-	-	3	3	-
9	ОУ с.Макариополско	10	4	1	2	-	-	2		1	2	-	-	2	-	4	2	-
10	ОУ с. Голямо Ново	23	-	1	3	7	2	2	3	5	18	1	-	-	-	4	-	-
11	ОУ с. Дралфа	10		1	4	1		2	1	1	2	-	-	-	-	8	-	-
12	ОУ "Н. Й. Вапцаров" гр. Попово	16	3	1	3	2	1	-	3	3	7	1	-	3	-	3	2	-
13	ОУ"Л.Каравелов" гр.Попово	11	1	-	6	1	-	2	-	1	4	-	1	-	-	5	1	-
14	ОУ с. Водица	5	1	-	1	-	3	-	-	-	1	-	-	1	-	3	-	-
15	ОУ с. Ломци	6	-	1	-	2	1	1	1	-	2	-	-	2	-	1	1	-
16	ОУ с.Садина	5	1	-	1	-	1	-	1	1	3	-	-	1	-	-	1	-
17	ОУ с. Славяново	4	1	-	-	-	-	2	1	-	2	-	-	1	-	-	1	-
18	ОУ с.Светлен	24	1	4	6	2	6	2	-	3	6	-	-		1	12	5	-

19	ОУ с.Зараево	2	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
20	СОУ гр. Опака	9	2	1	2	1	-	-	1	2	4	-	-	-	1	-	4	-
21	ОУ с. Крепча	6	-	1	-	-	3	-	2	-	2	-	-	-	-	4	-	--
22	ОУ с. Голямо градище	12	1	-	4	-	1	-	5	1	8	-	-	2	-	2	-	-
23	I НУ гр. Омуртаг	21	4	5	8	4	-	-	-	-	1	-	-	1	2	15	2	-
24	II НУ гр. Омуртаг	8	-	2	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-
25	Прогимназия гр. Омуртаг	16	-	-	-	-	5	5	5	1	10	1	-	1	-	3	1	-
26	ОУ с. Камбурово	12	2	1	2	4	-	2	1	-	2	-	1	1	-	7	1	-
27	ОУ с. Беломорци	9	-	-	3	2	-	2	2	-	4	-	-	-	-	5	-	-
28	ОУ с. Обител	4	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-
29	ОУ с. Зелена морава	11	1	1	3	3	-	2	1	-	2	-	-	-	-	9	-	-
30	НУ с. Изворово	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
31	СОУ гр. Антоново	5	-	-	1	-	1	-	2	1	2	-	-	-	-	3	-	-
	Общо:	367	41	42	79	59	41	39	37	29	126	4	3	30	5	156	43	-

Обхват на учениците със специални образователни потребности, които се обучават в гимназиален етап на общообразователните училища на областта:

№	Училище , в което са интегрирани	Брой уч. в гимн. етап	I X кл.	X кл.	XI кл.	XII кл.	У И	Увреден слух	Нарушено зрение	Езиково-говорни нарушения	Физически увреждания	Обучителни трудности	Нарушения на социалната адаптация	Множество увреждания
1	II СОУ гр. Търговище	2	-	1		1	1	-	-	-	-	-	-	1
2	СОУ гр. Опака	2	-		2		2	-	-	-	-	-	-	-
	Общо:	4		1	2	1	3	-	-	-	-	-	-	1

Обхватът на ДУСОП по етапи на обучение е следният:

КЗСУ	1	I гр.	14	I кл.	41	V кл.	41	IX кл.	-
Детска ясла	3	II гр.	27	II кл.	42	VI кл.	39	X кл.	1
Подг. за вкл. в обр. среда	8	III гр.	31	III кл.	79	VII кл.	37	XI кл.	2
		IV гр.	35	IV кл.	59	VIII кл.	29	XII кл.	1
Общо:	12		107		221		146		4

Обхват на децата и учениците по видове СОП:

Увреден слух	Нарушено зрение	Физически увреждания	Умствена изостаналост	Множество увреждания	Специфични обучителни трудности	Езиково-говорни нарушения	Нарушения на социалната адаптация
11	5	10	145	4	156	89	70

2. Движение на децата и учениците със СОП

Общ брой на децата и учениците в началото на учебната година: 441

Насочени от ЕКПО през учебната година: 105 /25 през септември преди утвърждаването на Списък-Образец 1а/

Придошли от други области: 4

С прекратено през учебната година ресурсно подпомагане: 35 , от които 3 преместени в друго училище извън областта, 8 заминали за чужбина, 20 изведени и 4 отказали се от ресурсно подпомагане.

Общ брой на децата и учениците в края на учебната година: 490

V. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА ЕКИПИТЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ ОБУЧЕНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ В ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИТЕ УЧИЛИЩА И В ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ

През учебната 2015-2016г. със заповед на директорите на общообразователните училища/ детски градини, съгласно чл.28 ал.6 и ал.7; чл. 37 ал.3 и ал.5; чл.111 ал.8 от ППЗНП; чл. 26, ал.1 и ал.2 от Наредба № 1/23.01.09г. за обучението на деца и ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания бяха сформирани 57 екипа за подпомагане обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности. В техния състав активно участваха ресурсните учители, учителите на деца с езиково-говорни нарушения, психолозите и слухово-речевият рехабилитатор на деца с увреден слух.

1. Основни цели и задачи на екипите:

- Провеждане на държавната политика за обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности;

Включването на децата и учениците със специални образователни потребности, независимо от вида и степента на увреждането им, в учебния процес на училището;

- Ранно въздействие и интегриране на деца със специални образователни потребности;
- Промяна на нагласите в обществото в подкрепа на интегрираното обучение;
- Осигуряване на качествен образователно-възпитателен процес на интегрираните деца и ученици;

- Успешно интегриране на децата и учениците със специални образователни потребности;

- Социална интеграция на децата и учениците със специални образователни потребности;

- Подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности и техните семейства;

- Привличане на родителите за по-активно участие в училищния живот, съпричастност и ангажираност към училищните проблеми и тези на детската градина;

- Координиране на взаимодействието на РЦПНОВДУСОП-Търговище с РИО-Търговище, учебните заведения, органите на местното самоуправление, отделите „Закрила на

детето”, регионалните институции и неправителствените организации за по-ефективно интегриране на учениците със специални образователни потребности.

Екипът за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със СОП има следните функции:

- осигурява необходимите дидактически и тестови материали за комплексното педагогическо оценяване в специално обзаведена за целта стая (ресурсен кабинет);
- проучва документите на децата с дадените препоръки за вида и формата на обучение;
- определя и изисква допълнителни документи при необходимост;
- провежда оценяването на образователните потребности, като всеки от членовете на Екипа работи индивидуално и изготвя писмен доклад за всеки ученик, който се представя на председателя на Екипа след приключване на оценяването;
- изготвя Протокол от заседание на Екипа от специалисти /приложение №3/, в който изразява становището на членовете на Екипа и попълва карта за оценката за всеки ученик на съвместно заседание с всички членове на Екипа, извършили оценката. Към протокола се прилагат писмените доклади на членовете на Екипа;
- разработва в началото на учебната година индивидуални образователни програми за съответната учебна година съвместно с учителите на съответния клас, с класния ръководител в училището, с възпитателя на група, с психолога, със слухово-речевия рехабилитатор, с логопеда, с родителя, настойника или попечителя и със специалиста, определен от директора на специализираната институция за деца;
- Екипът запознава срещу подпис родителите/настойниците на учениците със СОП с чл.41 ал.5, чл.42 ал.2, чл.46 ал.2, чл.48 ал.3, чл. 56, ал.3 и ал.4, чл.111 ал.7 и ал.8 от Правилник за прилагане на Закона за народната просвета, чл. 7. ал.6 и ал.8 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценявания , чл. 8. ал.2 от Наредба № 1 от 23 януари 2009 г. за обучението на деца и ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания и чл.43 ал.1 и чл.46 и ал. 1 от Наредба № 4 от 16.IV.2003 г за документите за системата на народната просвета, в които се регламентира начинът на оценяване по учебните предмети и вариантите за завършване на клас, етап или степен на образование за учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални образователни програми и не са постигнали държавното образователно изискване за учебното съдържание.
- проследява динамиката в развитието на учениците и изпълнението на индивидуалната образователна програма в края на всеки учебен срок и изготвя писмен доклад до директора за резултатите от обучението и възпитанието им през учебната година съгласно Рамка на отчетен доклад за работата на Екипа от специалисти /приложение № 4/;
- внася промени в индивидуалната образователна програма на учениците в зависимост от резултатите от оценяването в процеса на обучението и динамиката в развитието им;
- представя чрез директора на екипа за комплексно педагогическо оценяване към регионалния инспекторат по образованието списък с приетите ученици за всяка учебна година за интегрирано обучение, както и писмен доклад за дейността си в края на всеки учебен срок;
- извършва консултативна дейност с всички ученици в класа, в който са интегрирани ученици със специални образователни потребности;
- извършва консултативна дейност с родителите, настойниците, попечителите или директорите на специализираните институции за деца и ученици както и с учителите;
- извършва въз основа на получена информация от учителите комплексно педагогическо оценяване на други ученици, които изостават в обучението си, след получено съгласие на родителите, настойниците, попечителите или директорите на специализираните институции за деца;
- в случаите, в които родителите, настойниците, попечителите или директорите на специализираните институции не представят писмено съгласие за оценяване на ученик с

цел осигуряване на психолого-педагогическа подкрепа, Екипът изпраща чрез директора на училището уведомително писмо до съответния отдел за закрила на детето за осигуряване спазването на най-добрия интерес на ученика.

2. Дейности за реализация на поставените цели:

- изработване на годишен план за дейността на Екипа за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности;
- привличане на учителската и родителската общности за активно участие в решаването на проблемите, свързани с интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности;
- утвърди се ранната педагогическа, слухово-речева, логопедична и психологична диагностика и рехабилитация на деца и ученици със специални образователни потребности;
- запознати бяха учителите и родителите на децата и учениците със специални образователни потребности с принципите и с организацията на интегрираното обучение и възпитание;
- извършено беше консултиране на учителите и родителите за усвояването на различни форми и техники на работа с деца и ученици със специални образователни потребности;
- извършена беше оценка на образователните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности;
- разработени бяха индивидуални образователни програми на интегрираните деца и ученици;
- родителите / настойниците на учениците със специални образователни потребности бяха запознати с документите за системата на народната просвета, в които се регламентира начинът на оценяване по учебните предмети и вариантите за завършване на клас, етап или степен на образование за учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални образователни програми и не са постигнали държавното образователно изискване за учебното съдържание;
- осъществени бяха консултативна, диагностична, корекционно-възпитателна и др. дейности, насочени към коригиране и компенсиране на съответните увреждания, нарушения, затруднения и стимулиране на развитието на децата и учениците;
- извършено беше консултиране на учениците със специални образователни потребности и техните родители за възможностите за професионално образование и обучение и професионална реализация за учениците, които завършват VIII клас, но не достигат ДОО;
- популяризирано беше интегрираното обучение..

Екипите за подпомагане обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности в училищата и детските градини са изготвили отчетни доклади за резултатите от дейността си в края на всеки учебен срок, които са изпратени до председателя на ЕКПО към РИО и до директора на Ресурсния център.

2.1 Проведени екипни заседания.

Екипите работят целогодишно по график, приет с решение на педагогическия съвет и утвърден от директора на училището или детската градина. Заседанията им са редовни, когато присъстват всички членове. Решенията се вземат с пълно мнозинство и се описват в протоколи. През учебната 2015-2016г са проведени 508 екипни срещи, описани в протоколи.

2.2 Диагностична дейност.

След постъпването на дете или ученик със специални образователни потребности в училище или детска градина се провежда оценяване. Диагностика на децата и учениците със специални образователни потребности се провежда и в началото на всяка учебна година на базата на специализирани тестове от логопеди и психолози, входни нива от преподавателите и ресурсните учители и наблюдения.

Психологът използва: Наблюдение, методика на Батоева, беседа, коректурна проба, тест на Лурия, цифрови редици, пиктограми, тест на Рейвън, Тест на Гудинф, Векслер, Бине-Търман, Манова-Томова, «Изключи четвъртото излишно», специфични дидактични методики, проективни методики: рисунка на човек, рисунка на къща-дърво-човек, рисунка на семейство

омагьосаното семейство.

Специалният педагог/ресурсен учител/ използва: Методика за оценка на пространствена ориентация, проби на Хед, прозогнозис, разпознаване и посочване на основни цветове, форми, разпознаване и посочване на качествени антонимни значения, конструктивни умения, педагогическа беседа, диагностика на знания, умения и компетенции.

Логопедът използва: Методика за изследване на фонемна гнозис и фонологичните езикови умения, разбиране на многозначността на думите, разбиране на предлози, разбиране на предложни отношения, разбиране на прости инструкции, разбиране на сложни линейни инструкции, разбиране на поговорки и метафори, разбиране на слухово възприет текст. Изследване на артикулацията, преразказ на слухово възприет текст, разказ по серия картини, четене на думи, четене на псевдодуми, четене наум и разбиране, четене на глас и разбиране, диктовка, преписване на текст, автоматизирано писане, писане на изречение по картина, разказ по картина, разказ по тема.

Всеки от членовете на Екипа работи индивидуално и изготвя писмен доклад-становище за всяко дете и всеки ученик със специални образователни потребности, който се представя на председателя на Екипа след приключване на оценяването.

Екипът изготвя и Протокол от заседание /приложение №3/, в който изразява становището на членовете, извършили оценката и попълва карта за оценката.

В началото на учебната 2015-2016 учебна година през месец септември беше извършена диагностика на 441 деца и ученици със специални образователни потребности.

Диагностика на децата и учениците със специални образователни потребности се провеждаше през цялата учебната 2015-2016 година.

При постъпване и насочване на нови деца и ученици със специални образователни потребности за ресурсно подпомагане Екипът провежда оценяването.

Период на оценяване на деца и ученици със СОП	Брой проведени оценявания и диагностицирани деца и ученици със СОП	Затрудненията СОП и/или диагноза
Септември 2015г.	25	Специфични разстройства на училищните умения-8 Ендокринно разстройство неуточнено-1 Специфични разстройства в развитието на речта и езика-3 Разстройство на рецептивната реч -2 Разстройства на експресивната реч-2 Други разстройства в развитието на речта и езика-2 ЛУИ-2 Изостава в НПР-1 Епилепсия-2 Вродена хидроцефалия. Вродена аномалия на отделителната система-1 Вродена сърдечна малформация с междукामерен дефект-1
Ноември 2015г.	50	Разстройство на развитието на речта и езика -1 Други разстройства в развитието на речта и езика-3 Разстройства на експресивната реч-4 Разстройства на рецептивната реч-3 Нарушение на активността на вниманието-1 Специфични разстройства на артикулацията-1 Специфични разстройства на речта и езика-3 Изостава в НПР-1 ЛУИ-2

		ДЦП-2 Хиперкинетично разстройство-4 Други хиперкинетични разстройства-1 Хиперкинетично разстройство със задръжки в развитието на експресивната реч-1 Синдром на Даун-1 Закъсняло езиково-говорно развитие-2 Забавено речево развитие-1 Специфични разстройства на училищните умения-19
Март 2016г.	26	Специфични разстройства в развитието на училищните умения -9 Нарушение на активността на вниманието -1 Хиперкинетично разстройство-2 Двустранна невросензорна загуба на слуха-1 Остро сензорно възпъление на средното ухо-1 Други разстройства в развитието на речта и езика-1 Специфично разстройство на артикулацията-1 Специфични разстройства в развитието на речта и езика-1 Разстройства на рецептивната реч – 4 Разстройства на експресивната реч-1 ЛУИ-4
Май 2016г.	4	Други разстройства в развитието на речта и езика-2 Специфични разстройства в развитието на училищните умения- 1 ЛУИ-1

3. Преглед на напредъка на децата

През цялата учебна година се следи развитието на децата и учениците, напредъка им и изпълнението на индивидуалната образователна програма. В края на всеки учебен срок/всяко полугодие се изготвя писмен доклад за всяко дете/ученик, който проследява динамиката в развитието и резултатите от обучението и възпитанието. Отчитайки напредъка или регреса на децата и учениците, се коригира и индивидуалната образователна програма, тематичното разпределение /Приложение/ и начина на оценяване. През учебната година на заседанията на екипите са проведени 778 екипни обсъждания на напредъка на децата. Направени са корекции в индивидуалните програми, а 20 от децата и учениците са изведени от ресурсно подпомагане.

В края на учебната година общият брой на интегрираните ученици в общообразователните училища е 373 . Учениците, достигнали ДООИ за съответния клас, са 107, а тези, които не са достигнали ДООИ и по част от предметите са оценени само с качествен показател, са 266.

Мненията на родителите и децата със специални образователни потребности като цяло са положителни. В отчетните доклади за дейността си екипите отбелязват, че общуването със родителите е ежедневно и ползотворно. Разяснени са всички условия на интегрираното обучение. Родителите са склонни да съдействат на педагозите. Следят постиженията на децата си, участват в дейността на екипите и им сътрудничат. Има и такива родители, които не се интересуват от работата с децата им. С тях трудно се осъществява връзка и се налага честото посещение на домовете им от ресурсен учител, класен ръководител, а понякога и от социален работник.

В края на учебната година по традиция за част от децата и учениците беше организирана лятна работа, а след приключването и специалистите от Центъра изработваха „Домашни програми“, които предоставяха на родителите. Целта им е да се стимулират познавателните умения, да се развие речта и говора, да се осъществяват дейности, които да мотивират децата. Онези родители, които през миналите учебни години са работили по домашната програма, сами изявиха желание да им бъде изготвена такава за новия летен период.

4. Описание на проблемите, силните и слабите страни и решенията на екипната работа в конкретната детска градина или училище.

Екипите често пъти работят формално и формално попълват необходимите документи, без да се отчита реалното състояние на детето или ученика. Заинтересоваността и компетентността на общообразователните педагози не е на необходимото ниво. В училищата и детските градини липсват психолози и логопеди. Документацията и организацията на дейността на екипите се води от специалистите от РЦПНОВДУСОП.

5. Методическо подпомагане на екипите в детските градини и училищата.

Методическата помощ, която оказват специалистите от Ресурсния център в детските градини и училища, е ежедневна. Естеството на работата изисква координация и обвързаност между специалистите от РЦПНОВДУСОП, общообразователните учители и родителите и включва обмен на информация, материали, методическа помощ, консултации. През годината ръководството и специалистите на Ресурсен център - Търговище осъществиха следните дейности:

- Участие в организирани срещи с ръководството на училищата и детските градини за разясняване на тенденциите при работа с ученици със специални образователни потребности и запознаване с принципите и с организацията на интегрираното обучение и възпитание;

- Провеждане на консултации с ученици, родители и учители в детски градини и училища;

- Оказване на методическа помощ на работещите с интегрирани деца и ученици, участие в семинари, работни срещи, дискусии, презентации и др. в детските градини и училищата, където са сформирани екипи;

- Участие в работни срещи и дискусии как да се разработва Индивидуална образователна програма за всяко дете и всеки ученик;

- Участие в работни срещи с общообразователни учители, работещи с интегрирани ученици, за изготвянето на приложенията към индивидуалната им програма по съответния учебен предмет;

- Участие в работни срещи, на които учителите, преподаващи на ученици със СОП, бяха запознати с документите за системата на народната просвета, в които се регламентира начинът на оценяване по учебните предмети и вариантите за завършване на клас, етап или степен на образование за учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални образователни програми и не са постигнали държавното образователно изискване за учебното съдържание;

- Участие в работни срещи с членовете на екипите за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със специални образователни потребности за разясняване на промените в изискванията на МОН за провеждането на НВО за IV и VII клас в частта за учениците със СОП. На тези срещи бяха предоставени примерни:

- становища, които Екипът трябва да изготви за всеки ученик със СОП от IV и VII клас относно участието му в Националното външно оценяване;

- примерни протоколи от заседания на екипите;

- примерни Доклади от председателите на екипите до директора на съответното училище относно участието на учениците от IV и VII клас със СОП в Националното външно оценяване.

-

VI. РАБОТА С ОБКРЪЖЕНИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Същността на работата с обкръжението на децата и учениците включва организирането работни срещи на ниво училище и детска градина, участия в срещи на местно ниво, обмяна на добри практики, участия в семинари, обучения, вътрешни квалификации, събития за приобщаване на различните деца- концерти, изложби, екскурзии и други събития, имащи отношение към включването на ученици със специални образователни потребности и на уязвими деца. Ежедневните дейности на специалистите от Центъра и мероприятията описани в точки V.2, V.5, VII, IX и X.

VII. АНАЛИЗ НА РАБОТАТА С РОДИТЕЛИТЕ

Един от приоритетите на РЦПНОВДУСОП- Търговище е работата с родители. Целта ни е да ги подпомогнем да вземат отговорни решения, да уважават ценностите и правата на своите деца. Броят на проведените консултации с родители на деца със специални образователни потребности е 1027. Основната тема, която се дискутира, беше „Как поведението на родителите може да повиши независимостта на техните деца и да подобри социалното им адаптиране”. Индивидуалната работа с родителите беше насочена и към консултиране относно личностното, интелектуалното и поведенческото развитие на децата им; кариерното развитие на децата им; взаимоотношенията с училището/детската градина като институция. Много често се налага да се анализират медицинските сведения, които родителите са получили, да им се обясни ясно и точно патологията, последиците от нея и възможностите за ранно педагогическо въздействие. В многобройните срещи родителите споделяха своите основни грижи и очаквания относно интегрирането на децата им в общообразователна среда и как са закъсняли с включването в този процес. Това ни провокира да наблегнем на ранното педагогическо въздействие на децата със СОП. Ранното диагностициране и подпомагане дава по добри възможности за успешна интеграция. Все повече родителите ни потърсиха с молба за по-подробна информация как да занимават децата си у дома, така че да бъдат максимално полезни за развитието им. Стартирахме изготвянето на „Програма за работа у дома”, при която заедно с родителите се анализира детето и се изработва план за работа с него. Програмата е комплексна и има за цел да съдейства за придобиването на основни умения за социална интеграция с връстници и възрастни, да даде основни насоки и идеи за работа на родителите в семейна среда. По време на консултациите с родители специалистите от Ресурсния център, онагледяват информацията в програмата и предлагат повече практически упражнения и адаптирани методики и техники, чрез които самите родители да стимулират развитието на детето. При „Домашните посещения“ специалистите систематизираха най-често срещаните потребности и въпроси на родителите: Искам да бъда изслушан и разбран; Чувствам се сам в своята мъка и болка; Не зная какво да правя и къде да отида; Лутам се между болници и специалисти; Имам нужда от подкрепа и насоки; Притеснявам се за бъдещето; Имам нужда от арбитър; Напишете ми какво да правя. На „Домашни посещения“ специалистите тръгнаха с идеята, че родителите също могат да бъдат терапевти на децата си и трябва да бъдат привлечени като партньор. Семейството трябва да осъзнае нуждата от продължаване на работата на специалистите и в домашни условия. Да получава подкрепа и насоки, да изпълнява и следва поставените задачи.

Екипът създаде план при посещенията. Той се състои от следните стъпки: разглеждане на медицински документи; установяване на точна диагноза; обсъждане на план за действие; изготвяне на стратегия за действие; наблюдение на детето в домашна обстановка; провеждане на Developmental Profile-3, оценка на детското развитие в пет основни области – 5 скали, където родителят е активно включен в събиране на информация за функционирането на детето; изработване на програма за работа на родителите с детето, адаптиране на средата в дома.

При изработването на програмата беше анализирана наличната информация и бяха взети под внимание идентифицираните области, нуждаещи се от по-детайлно изследване и интервенция.

Това помогна на екипа да изготви програма за работа с детето в домашни условия. Специалистите убедиха родителите в техните способности да са в помощ на децата си като техни терапевти. Предложиха на родителите „Табло на успеха“. Това е таблица за всеки ден от седмицата с дейности, които родителите трябва да изпълнят заедно с детето си.

След приключване на програмата екипа отчете като своит грешки подаването на прекалено много информация наведнъж и недостатъчно структуриране. Набелязани бяха мерки за преодоляването им през следващата учебна година.

И през тази година имаше активност от страна на родителите в организирани от Ресурсния център прояви. Много родителите с желание и ентусиазъм участваха в дейности и инициативи, свързани със социализацията на децата им.

- На 27 ноември 2015г. във връзка с изпращането на есента в базите на Ресурсен център-Търговище деца представиха пред родителите си своите умения.
- На 10 март 2016г., във връзка с Международния ден на логопеда, Ресурсен център-

Търговище организира Ден на отворените врати. Родителите имаха възможност да наблюдават как протича индивидуалната и групова терапия с деца и ученици с логопедични проблеми.

- На 31.05.2016г. психолози от Ресурсен център- Търговище се включиха в инициатива по повод Празника на детето 1-ви юни. Съвместно със Сдружение на психолозите – гр. Търговище проведеха дискуссионна срещата, насочена към родителите на тема: “Детето и играта“. Споделиха опит от своята практика и отговаряха на въпроси, свързани с детското развитие и играта като най-важната част от него.
- В периода 21-24 юни 2016г. родители и деца се включиха в практически сесии по време на провеждания в Ресурсен център- Търговище семинар по „Сензорна терапия“

В бъдеще работата с родителите ще продължава, като ще бъдат проучени и анализирани проблеми, свързани със социалната интеграция на децата със специални образователни потребности

VIII. ОРГАНИЗАЦИОННИ, КООРДИНИРАЩИ И МЕТОДИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ВЪВЕЖДАЩА И ПЕРИОДИЧНА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ КАДРИ ЗА РАБОТА С ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ – АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

1. Повишаване квалификацията на педагогическите кадри

В РЦПНОВДУСОП- Търговище има механизъм и правила за участие в квалификационни дейности. Повишаването на квалификацията е етап от непрекъснатата подготовка, в който чрез различни форми на следдипломно обучение се подпомага пълноценната професионална реализация на педагогическите и непедагогическите кадри.

Квалификационната дейност в Ресурсния център се осъществява въз основа на: Наредба № 5 за условията за повишаване на квалификацията на педагогическите кадри, Закон за народната просвета, Правилник за прилагане на Закона за народната просвета, Кодекс на труда, Плана за квалификационна дейност на Ресурсния център, Препоръки на РИО и /или ръководството, Колективен трудов договор – чл.32.

През годината специалисти от ресурсния център са преминали през следните обучения:

- На 23.10.2015г. в Ресурсен център София - град директорът взе участие в организирана от НАРУ работна среща на Управителния съвет на тема: „Новите Регионални центрове за подкрепа на процеса за приобщаващо образование“.

- На 24.10.2015г. директорът и един педагогически специалист присъстваха на откриването на сензорната зала за подпомагане на деца и ученици от аутистичния спектър в Ресурсен център-София-град и проведен семинар на тема: "Сензорната интеграция и образователното приобщаване на децата и учениците от аутистичния спектър". По време на семинара представихме презентация на тема: “Практики от сензорната интеграция в РЦПНОВДУСОП-Търговище“.

- На 18.11.2015г. директорът, пом.-директорът и един ресурсен учител взеха участие в работна среща, организирана от МОН и проведена в гр. Шумен на тема:“ Запознаване със Закона за предучилищното и училищното образование“.

- От 28 до 29 ноември 2015г. един логопед, един ресурсен учител и двама психолози участваха в обучителен курс на тема:“ Въведение в работата с групи“ с водещи: Димитър Германов и Светлана Благоева

- На 30.11.2015г., директорът и четирима ресурсни учители присъстваха на откриването на сензорна зала за подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности в Ресурсен център-Добрич. Беше проведен семинар на тема: „Сензорната интеграция и образователното приобщаване на децата и учениците със специално

образователни потребности. Терапевтични подходи“.

- На 12.03.2016г. петнадесет специалисти от Ресурсен център-Търговище присъстваха на Международна конференция, организирана от фондация „Карин дом“ на тема: “Моделиране на нови услуги за деца с увреждания в България“. Лектори на събитието бяха водещи специалисти от Великобритания и България, сред които представители на Фондация „Карин дом“, университетски преподаватели и организации, предоставящи услуги за деца.

- От 2 до 3 април 2016г. петима специалисти от Центъра взеха участие в сертификационно обучение за работа с Developmental Profile 3 /Рейтинг скалата за оценка на детското развитие/ с лектор: Севджихан Еюбова.

- От 16 до 17 април 2016г. психолози от РЦПНОВДУСОП-Търговище участваха в сертификационно обучение за работа със Скала за интелигентност на Уекслер за деца WISC-IV с лектор д-р Николай Николов.

- От 22 до 24 април 2016г., двама ресурсни учители взеха участие в тридневен курс СДО (следдипломно обучение) проведен в Медицински университет Варна на темата: „Характеристики на Аутизма. Диагностика. Терапевтични методи и подходи в детска възраст.“. Лектори в курса: д-р М. Топалова – детски психиатър, д-р Пл. Димитров-невролог, С. Еюбова - клиничен психолог, доц. д-р Р. Панчева – педиатър, доц. д-р Миглена Георгиева – детски гастроентеролог, специалисти от фондация „Карин дом“.

- В периода от 25 до 28 април 2016г., директорът и един ресурсен учител взеха участие в обучение на ресурсни учители по Програма „Еразъм +“ и по дейност eTwinning. Обучението е организирано от Център за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР).

- На 21 май 2016г. в гр. Русе дванадесет специалисти от Ресурсен център-Търговище участваха в Международна конференция на тема: „Осигуряване на добра образователна подкрепа на младежи с дислексия“, организирана от Асоциация „Дислексия-България“ и финансирана от ЕС по програма „Erasmus +“.

- От 3 до 5 юни 2016г. един специалист от РЦПНОВДУСОП-Търговище участва в Международна логопедична конференция в Албена 2016 на тема:“ Логопедична диагностика“. Конференцията бе организирана от Логопедичен център“Ромел“.

- От 11 до 12 юни 2016г. двама логопеди, един слухово-речеви рехабилитатор и трима ресурсни учители участваха в сертификационно обучение за оценка на дислексия на развитието DDE-2 с лектор доц. д-р Екатерина Тодорова.

- От 21 до 24 юни 2016г. десет специалисти от Ресурсният център участваха в практическо обучение на тема: “Сензорна терапия. Теория и практика“, с лектор Анна Иванова-сензорен терапевт.

- От 4 до 6 юли 2016г. 34 специалисти от Ресурсният център участваха в семинар на тема: „Актуални въпроси във връзка с прилагането на Закона за предучилищното и училищното образование“ .

- През учебната 2015-2016 година осем ресурсни учители преминаха обучение на тема: „Монтесори метод“, с лектор Галина Уайнър от Сдружение Асоциация Монтесори-Ръка за ръка. Обучението се проведе по следният начин:

- Философия на Метода Монтесори- продължителност 1 месец;
- Упражнения от практическия живот- продължителност 2 месеца;
- Стимулиране на сетивата-продължителност 2 месеца;
- Езикови познания- продължителност 2 месеца;
- Математика-продължителност- 2 месеца;
- Въведение и класифициране в Биология и География- продължителност 1 месец.

- През периода март 2015г. - юли 2016 г. един специалист от Ресурсният център-Търговище премина обучение за допълнителна квалификация във ВТУ "Св. Св. Кирил и Методий" в специалност: Ресурсен учител.

2. Вътрешно-квалификационна дейност

Вътрешно-квалификационната дейност в РЦПНОВДУСОП-Търговище се провежда в методическите обединения и на общи сбирки на целия екип на Центъра, на които се обсъждат актуалните проблеми от областта на специалната педагогика, иновации, методики и добри практики в интеграционния процес и конкретните проблеми, възникнали в процеса на работа. Целта и е да се повиши научната, педагогическата, методическата подготовка и да се създаде мотивация за професионално развитие и самоусъвършенстване на всички специалисти от РЦПНОВДУСОП – Търговище. Формите на квалификация са различни-самообразование, участие в обучения, курсове, семинари, конференции, работни срещи, тренинги, практикуми, дискусии, презентации и др.

Осъществени дейности на МО на ресурсните учители:

- Дискусия на тема: Обсъждане на промените в Наредба 1 и новата Методика за оценка на образователните потребности на деца и ученици.
- Презентация на тема: Подходи и методи за корекция на нарушенията в четенето.
- Практикум на тема: Приложно изкуство-Декупаж
- Презентация на тема: Приложение на информационните технологии при работа с деца и ученици със СОП.
- Презентация на тема: Практически умения за работа по модулите Математика и Езикови умения по Монтесори.
- Практикум на тема: Изработване на „тиха книжка”. Приложение в практиката при работа с деца със СОП.
- Запознаване и наблюдение на КО /Културно обучение/.
- Презентация на тема: Приказкотерапията като средство за въздействие при деца и ученици със СОП.
- Презентация на тема: Корекционни игри за хиперактивни деца - игри за развитие на вниманието, игри и упражнения за понижаване на мускулното и емоционалното напрежение и игри способстващи за развитие на умение за общуване.
- Практикум на тема: Творчество чрез пачуърк

Осъществени дейности на МО на логопедите:

- Дискусия на тема: Билингвизъм.
- Дискусия на тема: Обсъждане и актуализиране на тестови материали за диагностика и терапия.
- Доклад, дискусия на тема: Дефицити при експресивната реч при аутизъм.
- Доклад, дискусия на тема: Вербална диспраксия.
- Доклад, дискусия на тема: Липса на експресивна реч при увреждане на слуха.
- Доклад на тема: Елективен мутизъм.
- Доклад, дискусия на тема: Детска афазия.
- Доклад, дискусия на тема: Дефицити при експресивната реч при дисфазия.

- Доклад, дискусия на тема: Дизартрия.
- Презентация на тема: Добри практики и иновационни форми и техники на работа с деца и ученици със СОП.
- Участие в обучителни семинари, предвидени в квалификационната програма на РЦПНОВДУСОП-Търговище.
- Практикум на тема: Изработване на нагледни материали за целите на логопедичната работа.

Осъществени дейности на МО на психолозите:

- Тренинг на тема: Организиране на родителски групи за взаимопомощ и психологическа подкрепа.
- Тренинг на тема: Споделяне на добри практики за психологическа подкрепа при работа с деца със СОП.
- Презентация на тема: Развитие на детето от 0-4 г. възраст.
- Интервизия на случаи от практиката при работа с деца с нарушения от аутистичния спектър.
- Презентация на тема: Изготвяне на чек лист за специализирано наблюдение във връзка с диагностика на невербални деца.
- Презентация на тема: Проективни рисуваелни техники.
- Тренинг на тема: Работа с педагози в детска градина в групи с деца със СОП.
- Интервизия на случаи от практиката при работа с деца с ХАДВ.
- Споделяне на добри практики за психологическа подкрепа при работа с деца със СОП.
- Участие в обучителни семинари, предвидени в квалификационната програма на РЦПНОВДУСОП-Търговище

На 27.06.2016г. в РЦПНОВДУСОП – Търговище се проведе вътрешно - квалификационната дейност за всички специалисти.

Темите на презентациите бяха:

- „Домашни посещения“;
- „Jump Math“ 2;
- „Аутизъм“;
- Пет минутки по Български език“;
- „Логопедична конференция“;
- „Обучителни игри“;
- „Карти тип пъзел“;
- Обзорна презентация- МО-логопеди“;
- „Edmodo“.
- На 4 юли 2016г. тридесет и четири специалисти от центъра обмениха опит, споделиха идеи и успешни техника с колеги от РЦПНОВДУСОП-Велико Търново.

IX. ОРГАНИЗАЦИОННИ, КООРДИНИРАЩИ И МЕТОДИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОДХОДЯЩИ ФОРМИ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ НА ИНТЕГРИРАНО ОБУЧЕНИЕ – АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

За организиране и провеждане на подходящи форми за представяне на добри практики на интегрираното обучение през 2015-2016 учебна година основна роля имаха методическите обединения, екипните съвещания, работни срещи, семинари, дискусии, кръгли маси

педагогическите съвети и тематичните вътрешно-квалификационни сбирки.

- В началото на учебната година специалистите от РЦПНОВДУСОП-Търговище се включиха активно в проведените работни срещи в училищата и детските градини от областта, на които споделиха своя опит и добри практики с педагозите, работещи с деца и ученици със СОП. Разяснени бяха евентуалните трудности, които могат да възникнат в процеса на работата.

- Бяха организирани и проведени работни срещи с учители, преподаващи на ученици със СОП. На тези срещи бяха разяснени: тенденциите при работа с ученици със специални образователни потребности; принципите и организацията на интегрираното обучение и възпитание; оказвана бе методическа помощ на учителите, работещи с интегрирани ученици за изготвянето на доклад-становища за проведено оценяване на образователните потребности, за изготвяне на приложения към индивидуалната образователна програма за учениците, които не достигат ДОО по съответния предмет; обсъден бе начинът на оценяване на ученици със СОП, завършването на клас, етап, степен; дискутирано беше как да адаптираме и поднасяме учебното съдържание по достъпен за учениците начин според на индивидуалните им особености; разработване и използване на дидактични материали за подпомагане на обучението и възпитанието на учениците със СОП.

- Информация за дейностите за представяне на добри практики във включващото обучение са описани и в т. X. Провеждане на дейности за изграждане на положителни нагласи за осъществяване на включващото обучение.

- Информацията за дейностите на методическите обединения са описани в т. VIII. 2. Вътрешно-квалификационна дейност.

Х. ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ПОЛОЖИТЕЛНИ НАГЛАСИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ЗА ВКЛЮЧВАНЕ НА СЕМЕЙСТВАТА НА УЧЕНИЦИТЕ КАТО ПАРТНЬОРИ ПРИ ОБСЪЖДАНЕ НА РАЗЛИЧНИТЕ АСПЕКТИ НА УЧИЛИЩНИЯ ЖИВОТ, ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЯ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ РОДИТЕЛИ ИЛИ СЪВМЕСТНО С УЧИТЕЛИ И ДР. – АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

Дейностите за изграждане на положителни нагласи към приобщаващото образование, провеждани от Ресурсен център – Търговище включват:

- Организиране и провеждане на извънкласни и извънучилищни дейности, в които са включени деца и ученици със специални образователни потребности.
- Сформирани са групи за развитие на социални умения във всички общини на областта
- Провеждане на информационни кампании /по повод Международния ден на хората с увреждания, Международния ден на хората със Синдром на Даун и др./
- Участия в празници и тържества /коледни, „Бабинден“, „Баба Марта“, „Празник на мама“, „Великден“, „1 юни Денят на детето“, тържествата за откриване и закриване на учебната година, юбилеи на училищата и детските градини и др./
- Участия в „Ден на розовата фланелка“, „Ден на музиката“, „Ден на здравословното хранене“, „Дни на природата“, „Ден на моят роден град“ и др.
- Участия в различни ателиета и клубове, изработване на картички и материали, организиране на изложби и представления.
- Сайт на РЦПНОВДУСОП-Търговище с разнообразна информация <http://rc-tg.ucoz.com>.
- Facebook страница на Ресурсния център съдържаща информация за дейността на

Центъра и полезни материали.

Дейностите за включване на родителите като партньори в процеса на приобщаващото образование, провеждани от Ресурсен център – Търговище включват:

- Оказване на постоянна подкрепа и консултиране относно личностното, интелектуално, поведенческо и кариерно развитие на децата им и взаимоотношенията с училището или детската градина.
- Екип от психолог, логопед и специален педагог провеждат програма за работа с родители *«Домашни посещения»*.
- Екип от психолог, логопед и специален педагог провеждат диагностика и съвместно с родителите изготвят „Програма за работа у дома”
- Бяха поканени и участваха в практически сесии при обученията, организирани от Центъра.
- Бяха поканени и участваха в Дни на отворените врати /Ден на логопеда, Ден на психолога, Ден на учителя/
- Ресурсният център е бенефициент по конкурсна процедура 33.14-2015 на Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства

Приоритет 3. Ефективна работа с родителите на децата и учениците от етническите малцинства, за превенция на отпадащите ученици и намаляване броя на безпричинните отсъствия.

Тема: Модел за работа с родители.

Име на проект: Модел за преход от интеграция към цялостно приобщаване

Общата цел на проекта е: Приобщаване на родителите към образователния процес и ангажирането им за участие в него.

Специфичните цели на проекта са:

- Изработване и прилагане на система и методики за работа с родители;
- Повишаване на интереса и мотивацията на родителите за образованието на децата им ;
- Гарантиране и осигуряване правото на равен достъп до качествено образование;
- Повишаване на уменията за социализиране, подобряване на отношенията родител-родител, дете-родител, дете-дете, учител- дете и учител-родител и създаване на атмосфера на толерантност и уважение.

Цялостната дейност на РЦПНОВДУСОП-Търговище е насочена към привличане и приобщаване на участниците и заинтересованите от образователния процес в действени партньори при осъществяване на успешното включване на децата и учениците със СОП в общообразователната среда.

XI. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И ПАРТНЬОРСТВО С ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ

Ресурсният център е установил добри взаимоотношения с детските градини и училищата на територията на областта. Институциите, с които си взаимодействаме и партнираме са:

- МОН
- РИО- Търговище
- Областна администрация и Координационен съвет за изпълнение, мониторинг и оценка на общинската стратегия за развитие на социалните услуги в област-Търговище

- Общинските администрации на територията на област Търговище
- Дирекция “Социално подпомагане“ и Екипа за извършване на социални оценки
- Отдел “Закрила на детето
- МВР и ДПС към МВР в градовете на обл. Търговище
- МКБППМН – по общини
- Комплекси за социални услуги в обл. Търговище
- КЗСУ - Търговище
- Национална асоциация на ресурсните учители
- ОС - България
- Център за приобщаващо образование
- ЦРЧР
- Център за междуетнически диалог и толерантност “Амалипе”
- ЦОИДУЕМ
- Алтер Консулт
- Националната мрежа на децата
- БАЛИЗ
- Сдружения на родителите на деца с различни видове СОП
- НЧ „Развитие“-1926 с. Стража
- НЧ ”Развитие“-1904 кв. Въбел
- НЧ ”М. Иванов“-1912 с. Макариополско
- НЧ ”Напредък” с. Дралфа
- НЧ ”Пробуда” с. Г. Ново
- НЧ ”Шафак-2001” гр. Омуртаг
- Медии и др.

С цялостната си дейност екипът от специалисти на Ресурсен център - Търговище се стреми и постига изграждане на положителни нагласи към интегрираното обучение на деца и ученици със специални образователни потребности. Постигаме всичко това, като осъществяваме дейността си съвместно със семействата, всички партньори и заинтересовани страни в образователно-възпитателния процес на децата и учениците със специални образователни потребности.

ХІІ. УЧАСТИЕ В ПРОЕКТИ НА ОБЛАСТНО, НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ

Ресурсният център е бенефициент по конкурсна процедура 33.14-2015 на Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства

Приоритет 3. Ефективна работа с родителите на децата и учениците от етническите малцинства, за превенция на отпадащите ученици и намаляване броя на безпричинните отсъствия.

Тема: Модел за работа с родители.

Договор № БС – 33.14-3-031/30.09.2015 г.

Име на проект: Модел за преход от интеграция към цялостно приобщаване

ХІІІ. КООРДИНАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ДИРЕКТОРА НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

1. Контролна дейност

Координирайки и контролирайки цялостната дейност на РЦПНОВДУСОП- Търговище, имах за цел чрез утвърждаване на единни педагогически критерии и изисквания да се оптимизират условията за протичане на ефективен педагогически процес и взаимодействие с училищата и детските градини. Стимулирах развитието на самоуправлението, дисциплината и професионализма, подобряване на количествените и качествените характеристики на обучителната дейност. Извършените проверки включваха проверка на дейността и на документацията, свързани с учебния процес. Извършена беше проверка на цялостната счетоводна и административно-техническа документация.

Сериозни нередности не бяха констатирани.
Осъществен контрол от директора: 17 /брой проверки/
Осъществен контрол от пом. директора: 47 /брой проверки/
Брой изготвени протоколи - 64

РАБОТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ:

Педагогическият съвет на Ресурсния център се свиква на редовно заседание не по-малко от четири пъти в рамките на учебната година.

При необходимост в заседанията му могат да участват директори на детски градини и училища, в които ресурсните учители подпомагат интегрираното обучение; членове на екипите от специалисти, работещи с деца и ученици със СОП от тези детски градини и училища.

Извънредно заседание се свиква по писмено искане до директора или на не по-малко от 2/3 от числения му състав.

Решенията на Педагогическия съвет се приемат с мнозинство повече от половината от числения състав и могат да се отменят от самия Съвет с мнозинство повече от 2/3 от числения му състав.

За всяко заседание на ПС се води протокол и решенията се вписват в книга. Заседанията се провеждат в извънучебно време.

През 2015-2016 учебна година са проведени 5 заседания на Педагогическия съвет .

XIV. СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ И ЗАТРУДНЕНИЯ В РАБОТАТА НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

➤ Непълноти и неясноти в нормативната уредба, свързани с децата със СОП и интегрираното обучение.

➤ Материално-техническата база и кабинетите по детските градини и училищата са недостатъчни и не са съобразена със съвременните европейски изисквания.

➤ Недостиг на учебно-технически средства и апаратура, дидактични материали, учебни помагала и др. за обезпечаване на учебно-възпитателния процес.

➤ Ниско ниво на информираност на педагозите и родителите за особеностите при работа с деца и ученици със специални образователни потребности.

➤ Липсва достъпна архитектурна среда.

➤ Липса на психолози и логопеди в училищата и детските градини.

Отчита се ясно изразена тенденция към повишаване на потребностите от ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности извън областния център. Трудно е да изпратим наши специалисти в училища и детски градини с по 1 дете със СОП в отдалечените населени места и да запълним дневния им график. Когато транспортът е неудобен и до населеното място пътуването продължава 1,5 часа отиване и още толкова връщане и с детето се изкарат два учебни часа, денят е приключил и няма време за останалите часове от норматива. Незадоволително е нивото на подкрепящата среда.

Дискриминиращо е, когато учениците със СОП, завършващи VIII клас с удостоверение, имат възможност да продължат професионалното си образование единствено в двете ПГ в областта, които организират такива паралелки.

XV. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РАБОТАТА НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

- Осъществяване на поддържаща квалификация на персонала;
- Повишаване на контрола и координация на дейността;
- Актуализиране на част от документацията и интернет страницата;
- Увеличаване на груповата работа чрез формиране на групи за развиване на различни социални умения;

- Популяризиране на дейността на РЦ – брошури, плакати, дискове с презентации, чрез медиите, чрез интернет

- Обръща се повече внимание на ранното издирване и диагностика на деца със СОП
- Обръща се повече внимание на работата с родители

XVI. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ В ОБЛАСТТА

- Повишаване на гъвкавостта му, за да може да посрещне реалните потребности на ДУСОП;
- Уеднаквяване на инструментариума за диагностика и на документацията, която се води в центровете;
- Предприемане на мерки за даване възможност на учениците със СОП и техните родители за избор за професионално обучение по различни, достъпни за тях професии;
- Включване на специалистите от Центъра и общообразователните педагози в подходящи квалификации;
- Промяна в системата за финансиране на ресурсните центрове, като се отчита не само броя, а и степента на увреждане на ДУСОП;

XVII. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

МИСИЯ НА РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

- Ресурсно обезпечаване за всички деца и ученици със СОП в областта;
- Включване от ранна възраст на деца със специални образователни потребности за подпомагане от специалисти;
- Извеждане на по-голям брой деца и ученици със специални образователни потребности от социална изолация;
- Добра координация, обмен на информация и подходящо планиране между ресурсен учител, учител и родител;
- Включване на деца и ученици със специални образователни потребности в извънкласни и извънучилищни форми и дейности.

ВИЗИЯ НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

Качествено включващо образование за деца и ученици със специални образователни потребности в общообразователните училища и детски градини чрез осигуряване на подкрепяща среда /архитектурна среда, подходяща информационна среда с технически средства и апаратура, дидактически материали, учебни помагала, непрекъсната психолого-педагогическа подкрепа от екип от специалисти, осигуряване на индивидуални образователни програми и програми по специалните учебни предмети/, която да развие максимално възможностите на всяко дете с цел неговата бъдеща социална реализация.

Изграждане на система на общото образование, която да позволява обучението на деца, независимо от тяхното физическо, интелектуално, социално, емоционално, лингвистично или друго състояние, чрез познание, умения, общуване и преживяване да развива личности, а не само знаещи същества.

СТРАТЕГИИ В ДЕЙНОСТТА НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

- Превенция на социалната изолация и положителна промяна в обществените нагласи.
- Развиване на междуинституционалното сътрудничество за включване на деца и ученици в хармонична училищна среда.

- Активно включване на родителската общност.
- Подобряване на подкрепящата среда в общообразователните училища и детски градини.
- Ранна диагностика, обхващане на деца и ученици със специални образователни потребности.
- Професионално ориентиране на ученици, завършили VIII клас.
- Намаляване броя на учениците, напуснали училище.

ЦЕЛИ НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

ЦЕЛ:

Повишаване на обществения имидж на Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности и превръщането му в институция с оптимални условия за удовлетворяване на многообразието от социални, образователни и културни потребности в развитието на всяко дете.

ПОДЦЕЛИ:

1. Качествено и пълноценно включване на децата и учениците в хармонична училищна среда. Обогащане и усъвършенстване на подкрепящата среда.
2. Установяване на социален диалог „семейство-Ресурсен център- учебно заведение”.
3. Повишаване на икономическия и социалния статус на специалистите от Ресурсен център.
4. Координация на действията и активно включване на директори, учители и родители в процеса на включващото обучение.
5. Създаване на благоприятни условия за развитие на извънкласни и извънучилищни дейности с цел по-добро включване на деца и ученици със специални образователни потребности.
6. Оптимизиране и осигурена координация между Ресурсния център и институциите, работещи с деца.

ОТГОВОРНОСТИ И ЗАДАЧИ

1. Провеждане на държавната политика за обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности;
2. Включването на децата и учениците със специални образователни потребности, независимо от вида и степента на увреждането им, в учебния процес в общообразователните училища и детски градини;
3. Осигуряване на учебни помагала, съвременни технологии и технически средства за обучение на децата с увреждания;
4. Ранно въздействие, интегриране и включване на децата със специални образователни потребности;
5. Осигуряване на качествен образователно-възпитателен процес на интегрираните деца и ученици;
6. Осъществяване на координационна, консултативна, диагностична, корекционно-възпитателна и образователна дейности, насочени към коригиране и компенсиране на съответните увреждания и нарушения и стимулиране на развитието на децата и учениците;
7. Социална интеграция и включване на децата и учениците със специални образователни потребности;
8. Подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности и техните семейства;

9. Консултиране на учениците със специални образователни потребности и техните родители относно възможностите за професионално образование и обучение и професионална реализация;

10. Промяна на нагласите в обществото в подкрепа на включващото обучение;

11. Привличане на родителите за по-активно участие в училищния живот, съпричастност и ангажираност към училищните проблеми, свързани с интегрираното и включващо обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности;

12. Разширяване на контактите с обществени организации и институции, отворени по проблемите на интегрираното и включващо обучение;

13. Консултиране на родителите при усвояването на различни форми и техники на работа с деца и ученици със специални образователни потребности и за използването на различни видове терапии.

14. Координиране на взаимодействието на РЦПНОВДУСОП- Търговище с МОН, РИО-Търговище, учебните заведения, органите на местното самоуправление, отделите „Закрила на детето”, регионалните институции и неправителствените организации за по-ефективно интегриране и включване на децата и учениците със специални образователни потребности;

15. Методическа помощ на екипите по чл. 28, ал. 6 и чл. 37, ал. 3 от ППЗНП, работещи с деца и ученици със СОП в детските градини, общообразователните и професионалните училища;

16. Оказване на съдействие при планирането на необходимите ресурси и материално-техническа база и при адаптирането на пространството в групата в детската градина или в класната стая в училището за осигуряване на качествен образователно-възпитателен процес на деца и ученици със СОП;

17. Популяризиране на включващото обучение;

18. Създаване на условия за повишаване квалификацията на педагогическите кадри чрез:

Вътрешни форми: Провеждане на семинари, дискусии, форуми с подходяща тематика, касаеща предмета на дейността и създаване на положителни нагласи.

Външни форми: Участия в обучения и конференции, повишаване на квалификацията и квалификационните степени.

ХРИСТО ХРИСТОВ

Директор на РЦПНОВДУСОП